

Amerika Skolina Rusijai Roosevelt Prieš Dolerio Stabilizavimą Didelis Maras Sibire

AMERIKA SKOLINA RUSIJAI \$4,000,000.

Washington, D. C., liepos 2. — Jesse H. Jones, Reconstruction Finance Korporacijos pirmininkas praneša, kad tos korporacijos direktoriai nutarė ir prez. Roosevelt bei izdo sekretorius p. Woodin patvirtino iš tos korporacijos suteikti Rusijai \$4,000,000 paskola. Paskolos sąskaiton įeis Amerikoje rusų perkama medvilnė nuo 60,000 iki 80,000 pakų, kas minima pinigų sumą kainuos. Medvilnė į Rusiją bus išsiųsta be jokio atidėliojimo, gal dar šį mėnesį. Užmokestis su 5% iš Rusijos tikimaisai gauti bėgy metų laiko.

Padarius šią paskolą, tikima, kad gal neužilgo Rusija gaus ir daugiau, paskolos iš Amerikos. Eina rimtos kalbos, buk netrukus paskola bus duota Amerikoje veikiančiam Rusijos Armorg biurui, Pastaroji paskola būtų duota javais ir kitais reikmenimis.

Taj pirmutinė Amerikos paskola Rusijai po Didžiojo Karo. Ši paskola yra reikšminga dar ir tuo, kad dabar jau rimtai kalbama apie Rusijos pripažinimą. Tuo tarpu yra parinkta specialė įtakingų ir žinomų pramonėje ir prekyboje žmonių komisija, kuri tyrinēs, ar pripažinimas Rusijos nepadarytų Amerikos prekybai ir pramonei žalos. Jei suras, kad ne — nėra abejonēs, jog Amerika Rusiją netrukus pripažins.

ROOSEVELTAS PRIEŠ DOLERIO STABILIZAVIMĄ.

Londonas, liepos 2. — Čia einamoje ekonominėje konferencijoje svarbiausiu iki šiol klausimu buvo tai Amerikos dolerio stabilizavimas. Ypatinai to reikalavo Francijos atstovai. Konferencija todėl ir palinko reikalauti Amerikos, kad ji pasisakytų už dolerio stabilizavimą. Francijos atstovai net pastatė ultimatumą, jei Amerika dolerio stabilizuoti nesutiks, tai Francija konferenciją apleis, delko ir visa konferencija galinti paįrti. Del to atsiklausta p. Roosevelt, Jungt. Valstijų prezidento. Prezidentas į šį ultimatumą atsakė, kad šiandien dolerio stabilizavimas neįmanomas ir kad tarptautinėje pinigų mainyboje dolerio vertės keitimosi negali panaikinti. Tai priklauso nuo valstybinių bankų. Dolerį stabilizuoti prez. atsisako. Ką į tai pasakys Francija ir jos vadovaujama valstybių atstovai dar nežinia. Turbut bus ieškoma kitos šiam reikalui išėties. Kol kas apie konferencijos pakrikimą nekalbama. Jungt. Valstijų atstovas, p. Hull, valstybės sekretorius, kaip toki, šiame reikale tarsis su Anglijos ministru MacDonaldu.

Bendrai paėmus konferencijai netaip sklandžiai sekasi. Dar nieko žymaus nenuveikta.

DIDELIS MARAS SIBIRE.

Ryga, liepos 2. — Čia gautama žinių, kad Sibire siaučia taip vadinamas buboninis maras. Minimas maras ten jau senokai siaučia, bet cenzura draudė apie tai laikraščiuose rašyti. Maras smarkiai plinta. Pačioje gi Rusijoje smarkiai veikia šiltinės epidemija. Esą, visos ligoninės pilnos žmonių. Rusijos komisarai del to labai susirupinę.

DAUG VETERANŲ NETENKA PENSIJŲ.

Washington, D. C. — Su liepos 1 diena 400,000 Didžiojo Karo veteranų daugiau iš Washingtono čekių nebus išlaikyti. Jie galutiniai bus išbraukti iš knygų. Likusių veteranų sąrašai taipgi bus peržiūrėti. Todel gal dar ir daugiau veteranų pašalpos nustos. Tačiau bus paliesti tik tie veteranai, kurie nebuvo sužeisti karo lauke ir su kurių sveikatos pakrikimu kariuomenėje tarnavimas nieko bendro neturi. Karo lauke sužeisti bus šelpiami. Tuo budu vyriausybė sutauyps apie \$83,000,000. Taipgi bus sumažintos ir ligoninių užlaikymo išlaidos. Viso tokiu budu tikimaisai sutaupyti nemažiau \$345,000,000 per metų laiko.

MANO, KAD MATTERN DAR GYVAS.

Chabarovsk, Sibiras. — Jau ilgokas laikas, kai apie amerikietį lakuną, James Mattern, kuris skrido aplink pasaulį, jokių žinių nėra. Tačiau yra žmonių, kurie mano, kad jis dar gyvas. Tikima, kad jis nusileido kurioje nors saloje ir kadangi jis su savim turėjo šautuvą, pusėtinai amunicijos ir žukliavimo prietaisus, tai jis galis pasimedžioti maisto ir ilgai ten gyventi. Tuo tarpu jo ieško rusų kareiviai ir ju reiviai ir taipgi Amerikos specialiai nusiųsta ekspedicija.

RUSIJA SUSITAIKĖ SU ANGLIJA.

Londonas, birž. 30. — Anglijos valdžia nutarė susitaikyti su Rusijos komisarais prekybos pertrauktuose santykiuose. Rusijos atstovai mat pasiulė paliuosuoti iš kalėjimo angly kalinamus inžinierius, jei prekyvimas tarp šių dvių valstybių bus atsteigtas. Tuo pasiremdama Anglija sutiko susitaikyti. Po šio atsitikimo Anglija reikalauja Rusijos, kad Anglijos piliečių teisės Rusijoje būtų apsaugotos.

APSIVEDĖ 94 NACIUKAI.

Berlynas, liepos 2. — Šiandien čia demonstruota neciukų fašistų kalinamų masinės vedybos, kur vienu tarpu apšvedė 47 poros. Šliubas duota penkioms poroms antsyk. Tuo fašistukai demonstravo taip vadinamą „biologinį mokslą“ — naciams naciukėmis tesivesti. Ceremonių pasižiūrėti buvo prisirinkę daug žmonių.

PANAIKINA VAIKŲ DARBĄ.

Washington, D. C. — Čia eina derybos tarpe tekstalės (audyklų) darbininkų ir darbavų pasitarimai. Jiems tarpininkauja Hugh S. Johnson, prez. Roosevelt nuskirtas federalių darbų administratorius. Darbininkų atstovai reikalauja įvesti 35 valandų darbo savaitę ir nemažiau \$14 savaitėje algos. Pasitarime sutikta audimo pramonėje panaikinti vaikų darbą, kas reiškia, kad šiems darbams vaikai nebus samdomi. Tekstalės darbininkams nustatyta 40 valandų darbo savaitę ir \$12 savaitinė alga.

PROHIBICIJOS „TEVAS“ BE DARBO.

Minneapolis, Minn. — Čia gyveno ir dirbo kaip prohibicijos direktoriaus patarėjas p. Andrew J. Volstead, kuris yra vadinamas prohibicijos „tevu“, nes jis savu laiku suformavo taip vadinamą prohibicijos „Volstead Aktą“. Bet liepos 1 diena įstojė į jį 13,000 prohibicijos departamento darbininkų.

HINDENBURGAS SU HITLERIU.

Berlynas. — Pastaruoju laiku Hitleris iš savo kabineto atstatė monarchistų-nacionalistų partijos vadą, Hugenberg, kuris ėjo žemės ukio ministro pareigas. Išsyk prez. Hindenburgas Hitlerio tokio žygio nepatvirtino ir pašaukė fašistų vadą pasiaiskinti, kaip toli jis Vokietiją sufašistinės. Bet Hitleriui pas prezidentą atsilankius, Hugenbergo prašalinimas patvirtinta ir jo vieton, greičiausiai, bus paskirtas fašistas. Tas įrodo, kad Hindenburgas eina ranka ramkon su Hitleriu.

MISKININKŲ ARMIJA DIDEJA.

Washington, D. C., liepos 2. Prezidentas Roosevelt buvo numatęs sumobiluoti 250,000 armiją miškuose dirbti iki liepos 1 dienos. Ta kvota netik pripildyta, bet dar ir kaupiasi pasiekė. Iki šiol minimoje armijoje jau yra 274,375 vyrų, kurie sodina ir atsodina miškus. Iki šiol iš tų darbininkų uždirbtų pinigų valdžia jų šeimoms pasiuntusi \$6,250,000.

PREZIDENTO ATOSTOGOS PASIBAIGĖ.

Washington, D. C., liepos 2. — Prezidentas Roosevelt dviejų savaitių atostogas jau pabaigė. Karlaiviu įj antradienį jis nuvežtas į Annapolis, kur ant laivo turēs specialį savo kabineto posėdį. Yra daug svarbių reikalų aptarti. Ant laivo prezidentas bus iki vidurio šios savaitės ir iš gautų pranešimų iš Londono, seks ekonominės konferencijos eiga.

PANAIKINO AUKSO PAGRINDĄ.

Talinas. — Birželio 29 d. Estijos vyriausybė nutarė panaikinti aukso pagrindą (standardą). Seimas tokiam nutarimui pritaria.

WASHINGTON, D. C. —

Krašto vyriausybė yra nusprendusi pašaukti apie 100,000 darbininkų prie darbo. Jie bus pašaukti vieškelius taisyti ir naujus kelius tiesti.

JAU 43 NUOSIMCIAI PRIEŠ PROHIBICIJĄ.

Washington, D. C. — Iš 43 valstijų 18 jau pasireiškė prieš prohibiciją. Tų aštuoniolikos valstijų gyventojai sudaro 43 nuosimčius viso krašto gyventojų. Tas reiškia, kad jau netoli pusė viso krašto gyventojų pasisakė prieš prohibiciją. Balsavimuose dalyvavo tos valstijos, kurios tirščiausiai apgyventos.

NUSINGINKLAVIMO KONFERENCIJA NUTRAUKTA.

Geneva. — Su liepos 1 diena nutraukiama čia vykusi nusinginklavimo konferencija. Konferuoti visiems, matomai, taip nusibodo ir dasiėdė, kad prieš nutraukimą balsavo tik Vokietijos atstovai. Tikima, kad bus bandyta dar kartą susirinkti spalio 16 dieną, š. m.

RADO 75 NEGYVŲ DIDŽUVIŲ.

Miami, Fla., liepos 2. — Cape Sable pakrasty jurininkai užtiko 75 negyvas didžuves (whales).

Iš Lietuvos

NUZUDYTAS PRAL. OLŠAUSKAS.

Ties Butingės km. ir pereinamoju punktu (į Latviją) birželio 18 d. nušautas pral. K. Olšauskas Palangoje stadijose, kurioje buvo nuvažiuojęs į Palangą. Vežėju pasiėmė savo tarnautoją berniuką keliolikos metų. Nei važnyčiojės berniukas, nei arkliai nesužėisti.

LAISVĖS ALEJOJ NUSOVĖ ŽMOGŲ.

Kaunas, birželio 12. — Šiandien apie 1 valandą Laisvės aleja ėjo keli žydai. Beieidami jie susitiko du nepažįstamus vyrus, kurie pradėjo prie žydų kibti ir juos kloti. Pagarbiau vienas nepažįstamųjų Berką Bermaną paklausė: „Ar tu žydai?“ Bermanas atsakė: „Taip, aš esu žydai, bet kas iš to?“ Tada vienas išsitraukė iš kišenės revolverį ir, pasakydamas „O aš hitlerininkas“, paleido du šūvius. Abu šuviai Bermanui pataikė į krutinę ir jis vietoje krito be sąmonės, kraujuose papludęs.

PRIMTAS 1933 METŲ VALSTYBĖS BIUDŽETAS.

Birželio 14 d. ministerijų kabinetas priėmė 1933 m. valstybės biudžetą.

ŠIŲ METŲ VALST. BIUDŽETAS

sudaro 250,818,547 lt. Paprastų pajamų numatoma gauti 231,9 mil. lt., t. y. 19 mil. lt. mažiau negu pernai; nepaprastų pajamų numatoma 18,8 mil. lt., apie 6 mil. mažiau negu pernai.

ISLAIDŲ NUMATOMA: PASTRŲ

išlaidų 211,9 mil. lt. (mažiau negu pernai 11,6 mil. lt.); nepaprastų išlaidų 38,9 mil. lt. (mažiau negu pernai 13,6 mil. lt.).

BENDRAI, 1933 M. VALSTYBĖS

biudžetas už pernykštį biudžetą mažesnis 25,3 mil. lt.

ŠIŲ METŲ VALSTYBĖS BIUDŽETAS

priimtas metams įpusėjus.

LENKAI NELEIS ATIDARYTI

LIETUVIŲ MOKYKLAS. Vilniaus laikraščiai praneša, kad prieš kurį laiką uždarytos lietuviškos mokyklos nebus atidarytos. Vilniaus lietuvių komitetas darė žygių atitankamose valdžios įstaigose, bet jų pastangos nedavė jokių vaisių. Centralinė valdžia palaikė Vilniaus kuratorijos nutarimą.

ves (whales). Spėjama, kad jos išmirę bėgy 10 dienų, tačiau priežastis nenustatyta. Rastos negyvos didžuvės yra nuo 12 iki 30 pėdų ilgio ir sveria nuo 2,000 iki 6,000 svarų.

ZUVO VIENAS ITALŲ LAKUNAS.

Amsterdam, Holandija, liepos 2. — Vakar čia buvo sustoję italų 25 lėktuvai, kuriais 100 lakunų skrenda į Chicagos parodą. Nusileidžiant ant vandens vienas lėktuvas apsvirtė. Vienas lakunas prigirė, o 3 sunkiai sužeisti. Todel iš čia į Chicagą skrenda 24 lėktuvai ir 96 lakunai.

RUSIJA SUSIDRAUGAUJA SU RUMUNIJA.

Londonas, liepos 2. — Čia tarpe Rusijos ir Rumunijos padaryta ir pasirašyta drauginio gumo sutartis. Į tą sutartį tikimasi įtraukti ir kitos keturios valstybės. Rumunija sutartimi patenkinta. Taip pat ir Rusija, nes ji vis daugiau ir daugiau draugų susiranda.

Latviai Spiriasi Prieš Vokiečius

Neseniai Vokietijos užsienio reikalų ministeris pranešė Latvijos atstovui Berlyne, kad Vokietija reikalaujanti nutraukti vokiečių prekių boikotą Latvijoje. O kol boikotiškas judėjimas visose jo formose nebus likviduotas — Vokietija nepakeisianti uždraudimą įvežti Latvijos sviestą.

Latvijos ministerijų kabinetas apsvarstęs Vokietijos valdžios pareiškimą, nutarė, kad Vokietijos žygis turi būti kvailifikuojamas kaipo kišimasis į Latvijos vidaus gyvenimą ir todėl atmetinas visu griežtumu. Šitoks atsakymas pasislystus Berlynan.

Po to Latvijos vyriausybė nutarė griežti visų užsienio represijų prieš Vokietiją. Latvijos kabinetas nutarė nebeįleisti jokių vokiečių laikraščių ir žurnalų bei knygu. O prieš tai iš Vokietijos Latvijoje bukdavo įvežama daug daugiau spausdinių, negu iš kurios kitos šalies. Kasdien budavo atvežama apie 1,500-2,000 laikraščių ir žurnalų ir didelis skaičius knygų.

Visa tai gi įvyko delto, kad birželio 12 d. Vokietija pagrasino Latvijos sviesto neįsileisti, kas padaryta žydų organizacijoms ir socialdemokratų partijos komitetui pradėjus boikotuoti vokiečių prekes. Reikalas dabar jau atsiduręs Tautų Sąjungoje. Kaip visa tai baigsis — teks pamatyti. Tačiau reikia tiek pasakyti, kad latviai bile kam ant savo sprando įdėtinėti nesiduoda.

Kolonizuos Lietuvius

Kaunas. — Draugija užsienio lietuviams remti senai svarsto klausimą, kaip organizuoti lietuvių kolonizaciją Pietų Amerikoje. Tačiau del lėšų stokos ir kitų priežasčių šis klausimas ilgai negalėjo įgyti konkretaus sprendimo. Bet pastaruoju laiku kai kurie Pietų Amerikos lietuviai patys pasiūlė tuo klausimu draugijai padėti. Šis klausimas pradeda svarstyti Pietų Amerikos lietuvių spaudoje, o draugija „Lietuva“ ruošiasi išdirbti kolonizacijos planą. Tuo reikalu manoma greitu laiku pradėti atatinamas studijas. Savo didelį darbą mano vartoti ryšy su draugija užsienio lietuviams remti. Todel draugijoje užs. liet. remti kilo sumanymas surinktus Pietų Amerikos lietuviams pinigų apversti lietuvių kolonizacijai, nes būtų tai tiks liausia pagelba vargstantiems lietuvių Amerikos lietuviams.

Šarkis Dar Kumščiuosis

Prieš birželio 29 d. kumščiuosis — reikia dar vieną sykį persimūsti. Prie to, aš tikiu, kad italų dar galiu paguldyti. Is to pareiškimo aišku, kad Šarkis kumščiuosis dar nepalauš ir dar turi vilčių čempionatą iš italo atsiumti. Greičiausiai, kad taip ir nutiks, nes šiuo tarpu sunkiojo svorio kumštintinkų yra labai limituotas skaičius: Carnera, Šarkis, Baeris ir Schmelingas. Kad pabiržėlio 8 dieną Schmelingą numušė. Šarkis tikisi Baerį nugalėti ir sekančią vasarą, birželio mėnesy, dar kartą su Primo Carnera persimūsti. Anot Šarkio: „Vieną sykį aš jį nugalėjau ir taipgi tik vieną sykį jis mane numušė. Todel dabar kyla klausimas, kuris mudviejų geresnis kumštintinkiu.“

Atleikia 25 Italų Eroplanai

Skraidymas eroplanais per juras jau tiek įpusėjo, kad iš Europos į Ameriką ar priešingai pradeda kristi ne po vieną, bet kelis eroplanus antsyk. Štai, liepos 1 d. iš Italijos mies to Orbetello išskrido visa italų eroplanų eskadrilė — 25 eroplanai — kuri, padariusi keičianą reikiamų sustojimų tuose sauszemiuose, per kuriuos skris, tikisi pasiekti Chicagos Pasaulinę Parodą. Skris ir sustojimus darys sekamai: Orbetello, Amsterdam (Holandijoje), Londandery (Airijoje), Reyjavik (Islandijoje), Cartwright (Labladore), Shedic, Montreal (Kanadoje), Chicago (Jungt. Valst.). Rašant šitai, liepos 3 d., eskadrilė jau pasiekus Airiją. Minima eskadrilė šion kelionėn rengėsi pusėtinai laiką. Jau virš mėnesio išlaukė palankaus oro. Sulaukus palankų orą — leidosi kelionėn ir dabar jau skrenda.

Kai mūsų skaitytojai šitai skaitys — gal jie jau bus Chicagoje. Ar visiems italų eroplanams pavyks Chicagą pasiekti — kitas klausimas. Tačiau jie šiuo žygiu susidarys sau didelio prestižo. Juk dar nė vienos valstybės lakunai tokiu dideliu buriu ir tokios ilgos kelionės neatliko.

Eskadrile vadovauja generolas Italo Balbo. Tai prityręs skraidyne žmogus. Jam vadovaujant, 1928 metais, 61 italų eroplanas perskrido Viduržemio Jūrą, 1929 metais, taipgi jo vadovybe, 36 italų eroplanai gražioje formacijoje nulėkė į Rusijos miestą Odessą per Juodąsias Juras ir taipgi jam vadovaujant 11 italų lėktuvų iš Pietinės Afrikos pasiekė Braziliją.

Tačiau jis yra žinomas kaipo didelis smaigūkas pažangaus elemento fašistinėje Italijoje.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamas raštas redakcija, trumpina ir taiso sulig savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

SLA. KUOPŲ ATSAKOMYBĖ

SLA. konstitucija suteikia Susivienijimo kuopoms gana plačias valdymo teises. Kuopoms konstitucija leidžia pasigaminti net pridėtinės taisyklės savų reikalų apsaugojimui, jei tokios taisyklės nesipriešina SLA. konstitucijai ir jei Pildomoji Taryba tokias taisyklės užgria.

Akyvaizdoje tokių plačių valdymosi teisių neišvengiamai konstitucija nustato kuopoms tam tikras pareigas ir atsakomybę. Pavyzdžiui galima paimti kuopų valdybas. Konstitucija suteikia kuopoms teisę išrinkti narių didžiūnai patikimus veikėjus kuopų viršinkais. Sulig konstitucijos patvarkymų išimtinai tik kuopos turi teisę išrinkti kuopų viršinkus. Jei Pildomoji Taryba ar Centro Raštinė bandytų kuopoms nurodinti, kokius veikėjus jos turi rinkti ir viršinkus, tai netik tas būtų neteisėta sulig konstitucijos patvarkymų, bet neabejojame, kad ir kuopoms tas labai nepatiktų.

Taigi, kuomet kuopos bei jų nariai turi išimtiną teisę savo viršinkus rinkti, tai kartu kuopos bei jų nariai pasiima ir atsakomybę už viršinkų darbų prižiūrėjimą, kad jie tinkamai atliktų savo pareigas, kurias nustato konstitucija, kad jų visas veikimas būtų derinamas ta plotme, kad Susivienijimui, kuopai ir jos nariams kodaugiausiai naudotų padarius. Susivienijimas yra sukurtas ir palaikomas tik tuo vienu tikslu, kad jų nariai galėtų turėti kodaugiausiai moralės ir medžiaginės naudos.

Tačiau atsiranda SLA. kuopų, kurios už jų pačių išrinktų viršinkų darbų atsakomybę pasiimti nenori. Kuomet pasitaiko reikalas SLA. Sekretoriui, ar Pildomajai Tarybai bent kurios kuopos vieną ar kitą viršinką sudrausti, tai kuopos pyksta ir skundžiasi, kad centraliniai viršinkai perdaug kišasi į jų vidujinius reikalus. Tačiau kuomet kuopų viršinkai padaro piniginis nuostolius Susivienijimui ir kuopai, tuomet kuopos visą atsakomybę ir nuostolių atlyginimą bando suversti centraliniams viršinkams. Esą, nariai nemokės duoklių antru kartu, kurias nesąžiningi kuopų sekretoriai nunešė. Tačiau nariai nenori prisiminti, kad jų pareiga buvo konstitucijoje nurodytu būdu pridaboti savo viršinkus, kad narių sumokėtos duoklės nepražūtų. Konstitucija įsako kuopų pirmininkams pridaboti, kad kuopos nariai ir viršinkai pildytų visus konstitucijos, įstatymų, taisyklių, Susivienijimo ir kuopos papročių reikalavimus. Jei kuopos narys, ar jos viršinkams nusidėtų, apsilieštų pareigose ar atsakymų pildyti savo pareigas sulig Susivienijimo įstatymų reikalavimu, tai pirmininkas tuojau turi raštu pranešti apie tai SLA. Sekretoriui. Konstitucija taip pat nustato, kad kuopa turi išrinkti tris išdo globėjus, kurių pareiga be kita peržiūrėti finansų raštininko knygas ir pranešti kuopai apie tokio peržiūrėjimo pasekmes. Jei visų SLA. kuopų išdo globėjai bent du kartu į mecus padarytų nuodugnią reviziją finansų raštininko knygu ir visų jų finansinių apyskaitų, tai tokie narių duoklių prašymai neatstiktų, kokie pastarųjų dviejų, trijų metų laiku atsitiko.

SLA. nariai kuopų susirinkimuose gali pareikalauti išdo globėjų peržiūrėti finansų raštininko knygas ir apyskaitas taip dažnai, kaip dažnai tas būtų reikalinga.

Todel negalima sakyti, kad kuopa ir jos nariai neatsako už nuneštas narių duokles ir kad tokie nuostoliai turi būti padengti išimtinai iš SLA. išdo. Ypatinai kuopos negali pasiliuosuoti nuo atsakomybės už žuvusias narių duokles akyvaizdoje tokios padėties, kuomet kiekvienai, kuopai Pildomoji Taryba suteikia progą savus viršinkus užbondsuoti iki tukstančio dolerių ir viršaus gana prieinamomis sąlygomis. Daugelis kuopų visai nekreipia dėmesio į Pildomosios Tarybos paraginimus pastatyti viršinkus po atitinkama kaucija ir visai ignoruoja tai. Kitos kuopos pasiaiškina, kad jos nemato reikalo savo viršinkus užbondsuoti, nes kuopa jais pilnai pasitiki. Bet tegul toki kuopų patikėti finansų raštininkai ar išdinkinai pūneša narių sumokėtas duokles, tai tuojau kratosi atsakomybės ir pareiškia, kad nariai antru kartu duoklių nemokės — centralinis išdas turi padengti tuos nuostolius. Arba kitos kuopos lyg pajukai pastato savo viršinkus po dviejų, trijų šimtų dolerių kaucija, kuomet už tą pačią premiją gali gauti tukstančių dolerių kaucijos. Jau visiems žinomi faktai parodė, kad po 100 dol. kaucija pastatytas finansų raštininkas padarė virš 500 dol. nuostolių. Kodel kuopos bijo didesnės kaucijos savo viršinkams, tiesiog negalima suprasti. Tuo tarpu kiekvienam turėtų būti gerai žinomas anas teisingas lietuviškas priežodis: „Atsarga niekam gėdos nedaro.“

Todel gerbiamos SLA. kuopos ir jų nariai kartą ant visados privalo suprasti, kad pirmiausia atsakomybę už jų pačių išrinktų kuopų viršinkų darbus neša kuopos. Kuomet kuopos galutinai suprass savo atsakomybę už jų viršinkų darbus, tuomet ir tokių šposų su narių duoklėmis neatsitiks, kokie atsitikdavo praity.

MOKSLO REIKŠMĖ

Visuomenės gyvenimas susideda iš atskirų vienučių — žmonių. Kokios yra tos vienučių — tokis yra ir visas gyvenimas.

Baigėsi šiemetinis mokslo laikotarpis. Keliasdešimt tukstančių jaunų žmonių baigė augštąjį mokslą. Kas metai Amerikoje keliasdešimt tukstančių augštąjį mokslą baigia. Prieš kiekvieną tą augštąjį mokslą baigusįjų stvoja trys svarbūs klausimai: *Ką žinai? Ką gali? Ar esi pasirijęs dirbti?*

Ant kiek teigiamai atsakys į šiuos klausimus augštąjį mokslą baigusieji jauni inteligentai, ant tiek jie bus naudingomis visuomeninio gyvenimo vienučėmis.

Pasiektas mokslas be žinojimo kaip jį pritaikyti gyvenime, pasilieka bevertis. Bet už vis svarbiausias dalykas — tai DARBAS. Jei baigusis augštąjį mokslą jaunuolis mano, kad jam užtenka to, ką mokykloje išmoko ir vien delto gyvenimas jam kaltas pasisekimą, tai jis labai klysta ir jo pasiektas mokslas jam mažą naudą atneš. Be darbo, dažnai sunkausi ir intensyvio daro bent kurioje gyvenimo srity pasisekimo tikėtis gali tik tas, kuris gyvenimo nepažįsta. Gali pasitaikyti vienam kitam progą kiek lengviau pragyvenimą pelynti, tai viskas. Bet ir tas galima tik likimo parinktiems. Norint kuo nors daugiau už kitus pasižymėti, augščiau iškilti belieka eiti tik sunkaus darbo keliu. Kas šito kelio bijosi, tas negali tikėtis pasisekimo gyvenime.

Į kokias augštumas žmones iškelia darbas ir nenumaldomas pasirijimas, tai liudija kad ir šie du pavyzdžiai. Štai jaunas amerikonas

vaikinukas dirba ilgas valandas už kelis dolerius savaitėje kaip telegrafistas. Daugelis šiandie augštąjį mokslą baigusįjų pasakytų, kad tokis užsiėmimas nesuteikia jokios progos gyvenime pakilti. Bet šitas ypatingas jaunuolis klausia savęs: „Jei elektra teka taip greitai, kodel negalima tuo pačiu kartu telegrama pasiųsti daugiau pranešimų?“ Jis praktiškais išradimais atsakė šį klausimą. Vėliaus jis klausė daugelio panašų klausimų ir visus atsakė. Jis tuos klausimus atsakė tik sunkiu darbu ir nenumaldomu pasirijimu operuodamas. Todel tas vaikinukas pastoj NEMIRTINU TAMU A. EDISONU.

Antras pavyzdys, tai Henry Fordas. Jis, budamas dar visai jaunu, gavo darbą mašinų darymo dirbtuvėje už tokį atlyginimą, kad ir pragyventi iš tokio uždarbio negalėjo. Todel jis susirado vakarinį darbą krautuvėje. Kiekvienas šių diezių Amerikos jaunuolis taip dirbdamas pasakytų: „Jokis žmogus negali tikėtis ko nors gyvenime pasiekti tokias ilgas valandas dirbdamas paprastą darbą“. Tačiau Fordas pastoj industrialiu genijum — viso pasaulio garsenybe. Jis savo sunkiu darbu ir pasirijimu pasiekė užsibrėžto tikslo.

Nors Edisonas ir Fordas nelankė universitetų ir augštąjį mokslą nebuvo pasiekę, bet sunkiu darbu jie pastoj pasaulio garsenybėmis. Jie dirbo su atviromis akimis ir smegenimis ir jokis darbas jiems nebuvo permenkas, ar peržemas.

Baigusieji įvairius mokslus jaunuoliai neprivalo nė minutei užmiršti, kad šaltas praktiškas gyvenimas kiekviename žingsny, visų vienodai klausia: *Ką žinai? Ką gali? Ar esi pasirijęs dirbti?* Ant kiek patenkamčiai savo sunkiu darbu ir šiuos klausimus atsakysite, ant tiek galite tikėtis pasisekimo gyvenime.

Pasiektas mokslas sudaro ir pagrindą tolimesniam lavinimuisi, jau pritaikintam praktiškam gyvenimui. Pagaliau, baigusieji mokslus jaunuoliai neprivalo užmiršti, kad ko jie mokinosi mokyklose, tas dažnai praktiškam gyvenime jokios vertės neturi ir yra vien viršutiniu papuošalu. Pasiektas mokslas pritaikymas praktikoje priguli nuo kiekvieno atskirų pastangų. Ir tas neatskiriamai jungiasi su intensyviu darbu ir tolimesniu besilavinimu. Be šitų pastangų ir mokslas pasilieka praktiškos vertės neturintiu papuošalu.

Birželio 29 d. Šarkis pralaimėjo pasaulinio čempiono vainiką. Del to daugelis mūsų viengenių labai nusivylė ir nusiminę. Nesmagu, bet ką padarysi. Čempionato vainikas, tai kaip lopšelis: vieni, išaugę, kumštinkai jį turį aplėisti, o kiti — naujai užgimę — užimti. Bet visgi Šarkis del lietuvių daug atliko: jis mūsų vardą plačiai visame pasauly išgarsino. Lai tik daugiau tokių gerų ir garsingų lietuvių atsiranda.

Vilniaus Geležinis Fondas Lietuvoje rengia vajuos dieną. Tai įvyks rugpiučio 27. Del to Lietuvoje dabar daroma planai, kaip tą dieną kodaugiau aukų del Vilniaus vadavimo surinkti. Butų gerai, jei ir Amerikos lietuviai panašiai pasielgtų: jei ne tą, tai kad ir kitą dieną panašų vajuų surengtų.

Rašant šitai, Darius su Girėnu į Kauną dar neišlėkė. Del to susirupinęs „visas lietuviškas pasaulis“. Kai kas mano, kad jie jau nebelėks. Mes sakome: lėks ir, greičiausiai, nulėks. Nelėkimu, tačiau, daugiausia sau galvas laužo tie žmonės, kurie nę darbu, nę išgraužtu centu lakumu žygio neparėmė.

Savas Pas Savą!

Dauginkime, plėskime, tobulinkime ir didinkime savo vertelgystę, pramonę industriją.

Remkime iš peties ir nuo širdies savo profesionalus, menininkus, amatininkus, vertelgas ir tt.

Negana, kad patys remkime iš peties ir nuo širdies savuosius. Bet dar turime savuosius garsinti ir rekomenduoti kitiems, ypač svetintaučiams.

Nedrįskime savųjų svetintaučių akyse peikti-niekinti ar žeminti. Ir negana to. Jei tenka nūgristi, kad kas negražiai atsiliepia apie musų tautos profesionalą, menininką, amatininką, vertelgą ir tt. — turime sustabdyti, kad neplatintų pliauškalų ir niekinimo-žemimo garbės musiškių. Tik teismas turi teisę prasikaltusį teisti. Žodžiu, bukime kulturingi ir teisingi.

Ar jūs kada nors girdėjote, kad švedas, žydas, grekas, ar italis peiktų savo tautos žmogų svetintaučiui? Ne! Ir negirdėsite. Bet tu, broli lietuvi, turi blogą įprotį darbe ar bizny, sueigoj ar balujuje. Ten tu nesykį peikei, žemina garbę savojo svetintaučio akyse. Ir ar pastebėjai, kad tau jis nieko neatsakė, tik pečiais patrukčiojo ir pamanė, kad tu, broleli, dar labai nekulturingas! Reiškia, pats save įsiplakiai svetintaučio akyse.

Plėskime savo biznį po visus kampus-kampelius Amerikos. Daugiau patyręs biznis, pasisteng išiskverbt tarp svetintaučių, nes biznis yra tarpautinis. Tik sutauptus pinigų išmokime savo tarpe laikyti.

Prisižiūrėkime grekams, švedams, italams, žydams — jų labai mažas skaitlius daro biznį tarp savųjų, tarp savos tautos žmonių, savoje kolonijoje. Dižniausiai jie biznį daro tarp svetintaučių, svetintaučiams apgyventoj kolonijoj. Jie, mat, žino ir yra įsitikinę, kad savasis suras jį ir toliau iš kolonijos atsiskyrusį savąjį. Bet pinigų uždirbtus tarp svetintaučių, tik savo tautos reikalams aukoja.

Taip biznį daro tarp svetintaučių ne delto, kad jų savieji neremia. Remia ir dar kaip! Netik kad patys į savo tautos biznius lankosi ir remia — nežiurint tomos, bet su visu atkaklumu rekomenduoja ir reklamuoja kitiems. Žodžiu, pilniausiai atsidėję propagandai varo dykai tarp kitataučių nau dar savo tautiečio. Nes jie žiną gerai, kad savo tautos narius pralobinus, padarius turtingais, tai visai tautai bus nauda. Ko turtingesnis tautos narys, to galingesnis visa tauta. Turėdami turį lengviau pasiekia augštesnį laipsnį kulturoj ir apšvietime.

Nevien svetintaučiai, bet ir mes lietuviai turime gražų, našų ir nemirtinų pavyzdžių, kurių istorija dar neįrekorduota, bet įrekorduos, kada šaltai pavėžels į praeitį amerikiečių darbuotės link savųjų, link Lietuvos. Ir tas pavyzdys įrodo ir įtikrina, ką reiškia turtingas tautos narys.

Turtingas tautos narys atstovi tukstančius neturtingus. Nors toks turtingas tautos narys dažnai atlyginimui gauna aštrų pagiežos žodį vietoj dėkingumo, bet turtingas-kulturingas tautos narys už tą nepyksta, nes jis žino, kad ne-kulturingi ir neapšvieti, — pavergti galingesnių tautų, — vergavę šimtmečius negali staiti ga sukultūrėti ir apšviesti ir pamatyti savo geradarį. Todel musų turtingas tautos narys

ga! Bet kur tau! Tuomet jie šaukiasi vertėjų.

Toks pavyzdys itin netikęs ir peiktinas. Jis sėja manymą, kad lietuviška kalba netikusi; na, o jei kalba netikusi, tad ir pati lietuviybė, musų kilmė netikusi! Ir mes patys turime dasileisti esą netikę... Bet kelintas, iš tokių „angelskų amerikūnų“ panorės prisipažinti netikusiu?

Kol esame lietuviais, kol negalime kitokiais virsti-pasirodyti, kaip to kuris nenorėtų, me, neišmanu save peikti, ar netyčia ant juoko pasirodyti.

Ypač musų inteligentija ir darbuotojai privalo pavyzdin-gais lietuviais pasirodyti ir savo apsejimu kitiems kelią tiesiti.

Arimantas.

Įvairenybės

Zvaigždžių Temperatūra.

Apskaičiuojama, kad musų saulės paviršiuje temperatūra siekia 6,000 laipsnių karščio. Palyginus su kitomis zvaigždėmis, saulės temperatūra nėra karšta, nes ji, kaip dangaus kūnas, yra pasenusi ir ataususi.

Zvaigždžių temperatūra jų viršų yra žymiai augštesnė ir siekia kartais iki 10,000 laipsnių karščio. Zvaigždžių vidury temperatūra yra nepalyginamai augštesnė. Kai kurie mokslininkai apskaičiuoja, kad karštis zvaigždžių vidury siekia iki 40 milijonų laipsnių!

(*)

Kova Del Lotyniško Šrifto.

Lotyniškas šriftas (raidės) jau nuo seniau pradeda išsigalėti netik Europos tautos, bet ir Tolimuose Rytuose, kur jį yra priėmusios Japonija, Kinija, Turkija ir kitos tautos. Volketija turi savo seną gotišką šriftą, bet ir čia dar gerokai prieš didįjį karą, šalia gotiško šrifto mokykloje buvo vartojamas lotyniškas, o laikui bėgant buvo manyta lotytiškuoma. O tui net verslų iš lietuvių darydami, nesisarmatija tokias plepas leisti, ko patys negali darodyti.

Tos mano įžiūrėtos dėmės, nemanau mest jokiai srovei, nes teko prisiziūrēt pavieniams, kurie vargiai kokiai nors srovei priklauso, tad nenoriu jokiais srovės užgaut, nes mano minčia visos pažangiosios srovės, kiek jie augštai susipratę kaip žmonės, savo tautybės ar kilmės neniekina, nes kiti, irgi negersni.

Teke nesykį prisiklausyt, kaip atsilankę lietuviškon įstaugon, kur dirba Amerikoje gimusi-augusi mergina, bando su ja kalbėti anglišku žargonu, kuomet ta lietuvaite lietuviškai moka kalbėti.

Mergina čia gimusi, suprantama, angliškai moka ir gali liuosai kalbēt, gi musų tas atėjimas, kaip „augštai“ nebut lavinėjis ir kokį mokslo „či-ną“ neturėtų, jo liežiuvis sunkiai verčiasi. Toks norėdams savo „milkumą“ parodyt, ne-tyčia parodo savo gremezdiskumą ir negerbimą savo prigimtos kalbos, kuria jis moka gražiai išsireikšti.

Ta jo silpnybė tuščia. Žinoma, kiekvienas už save atsakome, bet svarba tame, kad tokį pavyzdį ir kiti seka. Neretai lietuviškose užeigose, krautuvėse, tarp lietuvių išgirsi panašų žargoną, kurs niekuo neaugština tokio asmens, o kaip tik priešingai — žemina.

Neneigiu angliškos kalbos, nes ji yra šalies valdiškoji kalba. Visi privalome ją mokėti ir, reikale, tiksliai vartoti. Tegul tie visi lietuviai, kurie taip mėgia „engelskai“ zurzēt taupo savo mokslą ten, kur angliška kalba butinai reikalinga.

Mūs meilingos valandos — begalniai puikių momentai yra perlai ir šviečiantys kristalai suausiti į šurkštų ir tamsų mūs dienų audinį.

Teisingumas yra kiekvieno žmogaus skola, bet jis pražudytų daugelį žmonių.

Nėra kito daikto, kurs būtų taip išgarbintas ar piktai panaudotas — kaip laisvė.

Mes sumaišome gramatiką su meile; ir augštesniojo aistros svarboj, — mes esame apsakomio išvardio aukos.

V. J. B.

JAUNIMOKELIAI

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Jaunuolių Skyrius

Kol jausmas, o broli, sėk pasilto grūdus
Ir dirvos nepiešiki! Tuomet, kada jausi,
Kaip kump ima stingti, dvasia jau susudus,
Veis juk prie darbo: nė sėsi, nė pilsai.

Kol dega krutinė šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jei menkas ir silpnas net milžino stovi,
O dirb, idant netų ugnis ta ant nieko!
Dr. V. KUDIRKA.

ADV. JURGIS BALTRUKONIS.

Birželio 8 dieną Cleveland Law School užbaigė Jurgis Baltrukonis, SLA. 14 kp. narys, gaudamas L. L. B. laipsnį. Jis yra gimęs ir augęs Clevelande. Pirmiau lankė Cathedral Latin School, kurią užbaigė 1922 m. ir John Carroll universitetą, užbaigęs 1926 m. ir gavęs Ph. B. laipsnį. Lankydamas mokyklą, Jurgis atsižymėjo moksle, gaudamas pagyrimus. Taipgi niekad nepamiršo lietuvių ir jų parengimus lankydamas. Jis labai gražiai lietuviškai kalba. Jurgio tėveliai, Baltrukoniai, yra darbštūs lietuvių viešame gyvenime. Sesutės Elena ir Alina be broliukus Vincas daug dirba meno srity. Vyriausia sesuo, Julė, yra ištėkėjus už adv. N. Rasteno, Baltimore, Md., kuris yra SLA. Skundų ir Apeliacijų Komisijos pirmininku. Veik visi Baltrukoniai priklauso prie SLA. Kaip matome, Jurgis Baltrukonis yra kilęs iš kilnios lietuvių šeimos. Todel reikia tikėtis, kad advokataudamas ir jis nemaža del lietuvių pasidarbūs. Clevelandiečiai, sulaukę lietuvių advokato — didžiulio ir jam linki kogeriausių pasekmių.

Amžinas Paminklas

Clevelande, to miesto ir bendrai visos Amerikos lietuvių pastangomis (darbu ir aukomis), birželio 11 dieną atidaryta Lietuvių Kultūros Darželis. Atidarymo iškilmės buvo didelės ir reikšmingos. Čia susirinko apie 2,000 to miesto ir apylinkių miestelių kultūrinį žmonių, miesto oficialiai ir atvyko Lietuvos pasiuntinys, ministeris p. E. K. Balutis. Atidarant darželį, sugiedota Amerikos ir Lietuvos himnai, pasakyta kilnių kalbų apie lietuvių, Lietuvą ir plačiai apibudinta mūsų tautos kilmė. Taipgi ta proga ir tame pačiame Liet. Kultūros Darželyje atidengta Lietuvos mokslininko, patriarcho Dr. J. Basanavičiaus paminklas, kurį Clevelando miestui padovanojo Lietuvos valdžia.

Šiuo Amerikoje pastatyta vienas pirmutinių paminklų, kuris amžinai primins apie Lietuvą ir čia gyvenančius (o vėliau gal tik gyvenusius) lietuvių, tuos kilnios arimų giminės ainius. Visi Amerikos lietuviai galės išnykti, pati Amerika keleriopai persitvarkyti, bet nėra abejonės, šitas paminklas neišnyks. Jame vis dar bus lietuvių prisimenama.

Prie šio darželio įsteigimo, be pavienių ir draugijų, žymiai prisidėjo ir mūsų Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, kuris laike praeito Seimo tam tikslui \$50.00 paaukojo. Tuo mūsų organizacija dar vieną žymų ir kultūringą lietuvių darbą parėmė. Ir tas darbas jau baigtas. Clevelando lietuviams jo nuveikime priklauso padėka. Be to, jų pareiga bus tą darželį ateity gražinti ir neapleisti. Jis turi būti pavyzdžiu tarpe visų kitų tautų ten esančių ir dar busiančių kultūrinį darželį.

Užbaigus šį darbą, pastaciūs tą amžiną paminklą, dabar visos Amerikos lietuvių pareiga yra kodaguiau domės kreipti dar į vieną nė kiek nemažiau vertingą jau pradėtą darbą, butent Pittsburgho universitete rengiamą lietuvių kambarį, kurio įrengimui aukų dar truksta. Reiktų su tomis aukomis paskubėti. Šiame reikale galėtų nemaža

pasidaruoti ir mūsų jaunimas, ypač S. L. A. jaunuolių kuopelės, kurios tokius darbus jau pamėgo parenti.

Filosofas.

Kilnus Žmogus

Indijos laisvės kovotojas, Gandhi, yra vegetaras — nevalgo mėsos ir neprisideda prie gyvūnų užmušimo. Jis ir Londoną vykdamas vežėsi ožkas, kurių pienu jis minta, o Londone kurpiams jam pasiuvio atviras korpės iš savo mirtimi pasibaigusios ožkos.

Kai kas sako, kad bereikalo, esą, tas ožkas tampti, bet reikia atminti, jog Londone netik ožkų, bet ir arklų sunku rasti — visur mašininiai „gyvūnai“. O del sunaudojimo savo mirtimi pasibaigusiu gyvūnų odos korpėms arba net jų kunų kokiems nors reikalams reikia pasakyti, jog tikrai visi galėtų pasitenkinti ta oda, kuri atsiranda gyvūnams pasibaigiant (o juk jie visi anksčiau ar vėliau pasibaigia), o valgyti mėšą ir tam tikslui žudyti gyvūnus nėra reikalo, nes tą įrodė ir įrodo daugybė žmonių, kurie minta augalais ir yra sveikeni už „mėsininkus“.

Arėjas Vitkauskas.

Mokslas, Raštija ir Daile

Rašo I O T A.

LIETUVIŲ KALBOS IŠRAIŠKUMAS.

Sakyti, kad mūsų kalba graži, nors ji ir sena, o tylėti apie josios išraiškos jėgą, yra pasiuau moksliška, pasiuau aidamakiška. Mes esame per daug įpratę svertintaučių klausyti, ką jie apie mus kalbą šneka. Patys iš savęs, mes savos kalbos nepažįstame kaip reikiant. Kožnas nori būti mokytas, bet nenori mokytis. Žmogus, ką žino, o ką nežino, savo prigimta kalbą turi pilnai žinoti, iš skaitmens ir iš rašmens. Jei žmogus mokytas, o neparodo savo mokslingumą, tarsi, manydamas, kad jam dar nepakanka mokslo savęs išreiškimui, jam tai neverta mokytis vien sau. Avranches, Francijoj, kartą gyveno vyskupas, vardu Huet, kuris buvo labai mokytas, nes visuomet ir knyga buvo įsiknerpęs. Žmonės, pas „mokytojų vyskupą“ eidavo teirautis, bet, veltui — atėję prie vyskupijos sakydavo: „mes norime mokytą vyskupą matyti“. Jiems vienokis atsakymas budavo: „vyskupas mokosi“. Vyskupas buvo kamarnus moksle, bet nebuvo atviras.

Lietuvių kalba turi tris didžiausias dalis: paprastąją, dalyvą ir abelinę. Jos abelinė dalimi mes lyg atsitraukiame nuo paties gyvenybės audmenio ir kalbame augsta, netiesiogine kalba. Pav.: „Kožno žmogaus norima būti gudriu“. „Smyjūdo esama tada, kada tarpe didelio burio žmonių kila maišatis“. „Švytuoklė“, tai angliskai „pendulum“. Tas žodis yra kilęs nuo žodžių „švyti“ ir „švytuoti“. Namų šeiminkė, kada šluoja kambario grindis, šluota tik pasišvaisto: švyti, švyti, ir kambarys iššvaistytas. Jei mes bankiete nevalgome, tai reiškia, mes tik „pasimaikome“. „Karėbla“ reiškia didelį netinkamą daiktą. Jei žmogus esi įlipęs medy, tai „išsikarėblings medy“. „Geldas“ yra didelis bludras ar puodas. Valkata „važojasi“. Ratas, palaudas „retinėjasi“. Žmogus, pikto ką padaręs „gurina“ šalin. Stiprus žmogus yra „varijotas“ ar „galjotas“.

TĖVYNĖS DAINOS.

Kur platusis Nemunėlis
Sau tyliai banguoja,
Tenai brolai mano mieli
Dainelės dainuoja.
Niekados tenai neludi,
Nors širdį ir spaudžia:
Jie dainelėmis malsina
Savo širdį graudžia.
Jie dainelėmis apdainuoja
Pracities garsumą,
Savo gamtą ir žemelę
Ir bočių narsumą.
Tad ir mes, maži vaikeliai,
Nenuleidę bukim,
Bet, kiek leidžia mūsų laisvė,
Dainelės dainuokim.
Ainių Šešėlis.

AUKSO GRUDELIAI

Tie senovės mąstytojai tvirtai jautė atsakančiose savo proto gėlmėse, jog ta pati jėga, kuri kruta ir išina į begalinius pavydalius šiame surėdyje, pasireiškia asmens buty kaip šamonė. — Tagore.

Gyvenimo slėpinys, tai nesąs uždavinys išrišimui; tai esanti butybė, kurią turime patirti.

JAUNŪLIAI

Šiuo prašome visų jaunuolių rašinėti „Jaunimo Keliuose“ apysakėlių, pasakėlių, eilių, juokų, galvosūkių bei šiaip įdomių rašinėlių. Taip gi butų malonu, kad jaunuoliai mums pranešintų žinę iš savo gyvenimo: parengimų, sporto, pasižymėjimų ir tt.

Mažamečių Kampelis

Tėve, paskaityk šias pasakėles savo vaikūčiams.

TEVŲ LAIMĖ.

Pas Jonaičius dar niekad tokio sumo nebuvo, kaip vakar. Tą dieną ilgai minės Jonaitis, Jonaitienė ir jų vaikai: Kastukas, Pranutė ir Juozukas. Juk dar tik kelios dienos atgal Juozukas parsinešė iš mokyklos diplomą. Jis dabar advokatas! Supraskite — advokatas, tas žmogus, kuris teismuose dideles bylas laimi, kuris tokias graudžias prakalbas pasako. Pranutė pabaigė augštąją mokyklą ir taipgi rankoje diplomą parsinešė. Kitą metą ji lankys kolegiją. Sakosi mokytoja bus. Per visą gyvenimą ji mokys vaikus, kaip ją mokytojai iki šiol mokė. O vakar visi buvo nuėję pradinės mokyklos užbaigtųjų pažūrėti, kuomet ją Kastukas baigė. Momentas, kuris jaudino visus. Labiausia begti buvo sujudę jau nebejauni tėvai. Juk tiek jie pastangų, tiek darbo pridėjo, kol savo vaikus užaugino, kol juos į mokyklas leido. O dabar štai ko atsiėkė — visi po diplomą turi. Juozukas jau advokatas, Pranutė bus mokytoja, o Kastukas — daktaru mokysis.

Jonaitienė tik žiuri į savo vaikus ir pro ašaras kalba:

— Laiminga aš motina!

Dar kelintą kartą visų diplomus apžiūrėjęs, tėvas pratarė:

— Vaikai, aš šiandien jaučiuosi kaip tikras karalius! Vaikai, aš nieko gyvenime nenorėjau, kaip tik jus gerai žmonėmis padaryti. Aš, dalnai, tai jau atlikau. Aš ir pabaigsiu tas savo pareigas! Bet vaikai — neužmirškite ir savo tėvų, kada jūs laimingi busite.

Visi vaikai tėvą ir motiną bučiavo. O kada nuėjo gulti — veik visi vienokiai galvojo: Juozukas jau dabar tėvams paramą duos, Pranutė visuomet su jais gyvens ir jiems gelbės, Kastukas, kai išsimokys žmones gydyti — padarys taip, kad jų motina ir tėvas niekad nesirgtų... — b.

ŽMOGUS IR JURA.

Susikrušus laivui, žmogus pasiekė krantą ir užmigo. Pabudęs po didelio nuovargio, tuojau užsipoilė ant jūros, kam ji taip labai viliojanti žmones: pasirodanti joms skaisči ir rami, bet kada žmonės susėda laivan ir išplaukia toliau nuo kranto, tai jura pradeda siusti ir skandinti laivą drauge su žmonėmis. Jura pakilo moteries pavydale ir žmogui atsakė:

— Ne mane kaltink, jureivi, bet vėją! Aš iš pat prigimimo esu rami ir atvangi, kaip ir žemė. Bet kada mane užpuola vėjai ir sukelia many audrą — aš už tai nekalt!

Kaltink pirmutinę priežastį.

K N Y G A.

Ji nebylė, tačiau byloja net už žodžius iškalbingiau, ir užsilieka vis ilgiau jos mintys spausdintos tvarkoje.

Visus pamokyt pasirošius kiekvienu norimu laiku, ji kalba su senu ir su vaiku, gražiais žodeliais pasipuošus.

Sukrautos auksu, siuvinėtos į knygos mintys — brangenybės, jos — dailės perimtos, kilnybės — į širdis turi but idėtos.

Užteks visiems minčių auksinių, užteks kvių srovės neišsanka, lai jas sveikatai žmogus renka iš amžinų spaudos šaltinių!
Arėjas Vitkauskas.

PRIEZODZIAI

Bėpigu iš svetimos kišenės nemokėti.
Bėpigu nesipėsti plikam su gauruotu.
Bėpigu nesišildyti prie sukurtos ugnies.
Bėpigu su išmintingu nekalbėti.
-Byrant dirvoj, birs ir jaujoj.
Bukulis ir žąsinu moka arti.
Buk koks nori rodytis — ir geras busi žmogus.
Bėpigu iš svetimo kailio nerėžti plačias nagines.
Balai esant — kipšo netruks.
Bėgk nuo tokio draugo, kuris yra tavo priešo draugu.

JUOKAS

Mokytojas: Jonuk, kas yra geografija?
Jonukas: Nežinau, ponas mokytoju. Aš klausiau tėvelio, — tai jis sakėsi nežinau, nes tame krašte dar niekad nebuvo.

M I S L Ė

Tupi kampe katinas, pajudini — bažinas. — Kas?

V. S. Jokubynas.

Pasaulio Kontinentai

Valstybės, Valdžia, Pramonė ir Miestai.

(Tąsa)

Čeko-Slovakija — respublika, susidedanti iš dviejų valstybių, butent: Čekija ir Slovakija (pridedant mažą valstiję Moraviją, dalį Silezijos ir Rutėniją). Valstybė užima apie 54,264 keturkampių mylių ploty ir apie 700 mylių ilgy. Šalies įstatymus tvarko dviejų departamentų parlamentas (atstovų rumas su 300 atstovų, gyventojų renkami ir senatas, su 150 senatorių; abej renkami aštuoniems metams). Prezidentą, septyniems metams, renka parlamentas. Pramonė pirmoj vietoj stovi žemdirbystė. Auginama daug cukrinių runkelių ir įvairių vaisių, kurių didesnė dalis eksportuojama. Yra stambių girių, kurios užima 32% visos valstybės žemės. Yra ir kasyklų, kuriose kasama angliai, durpės (lignitas), geležis, auksas, sidabras ir grafitas. Yra mažesnių ir didesnių fabričių, kuriuose gaminama audiniai, korpės, pirštinės, stiklas, parcelėnas, cukrus, žaislai ir tt.

Transportacijai turi apie 8,300 mylių geležinkelį, kurių pusė priklauso valstybei.

Svarbiausi miestai: sostinė Praha, Brno, Pilzen ir Bratislava. * * *

Danija — karalystė, užimanti apie 16,609 keturkampių mylių plotą (įskaitant Faro salą ir mažas salukes Baltijos jurose). Valstybės įstatymus tvarko dviejų departamentų rumai (Rigsdag): žemasis rumas (Folketing) su 140 gyventojų keturiems metams renkami atstovų ir augštesnis rumas (Landsting) arba senatas. Įstatymus vykdo 12 ministerių kabinetas, už savo darbus atsakantis prieš atstovų ir senatorių rumus. Pramonės pirmoj vietoj stovi žemdirbystė. Auginama daug runkelių, bulvių, miežių, avižių, rugių, kviečių ir kitokių javų. Antroj vietoj stovi pienininkystė ir žvejyba. Importuoja savo reikalams aliejų, geležį, medį, geležinius įrankius, mašinas, trąšas, popierą, miltus ir bovelną.

Transportacijai turi apie 2,635 mylių geležinkelį, kurių pusė priklauso valstybei.

Svarbiausi miestai: sostinė Kopenhagen, Aarkus, Odense, Aalborg, Horsens ir Randers. * * *

Estonija — respublika, užimanti apie 23,160 keturkampių mylių plotą. Šalies įstatymus leidžia valstybės taryba, kurią sudaro 100 atstovų, gyventojų renkamų trims metams. Valstybės tarybos (Riigikogu) patvarkymus vykdo ministerių kabinetas. Šalies pietinė dalis kiek kalnuota. Yra daug ežerų, kurių didžiausias tai Peipus ežeras. Šiaip žemė daugiau loma, turi daug pelkių, klampynių. Pramonė pirmą vietą užima žemdirbystė. Auginama daug linų ir gyvulių. Eksportuoja medį, mėsą, linus, bulves ir popierą. Importuoja druską, anglis, trąšas ir cukrų. Yra išdirbusių, kur dirbama geležiniai padarai, mašinos, apdirbama bovelna, popiermedis ir varoma spiritas. Transportacijos keliai daugiausia vandiniai.

Svarbiausi miestai: sostinė Tallinn, Dorpat, Pernau ir Narva (pirmiau buvęs Ivangorod). * * *

Finija (Suomija) — respublika, užimanti 149,586 keturkampių mylių plotą. Šalies įstatymus leidžia gyventojų trims metams renkamų atstovų rumai, gyveniman vykdo valstybės prezidentas su 12 ministerių kabinetu. Balsavimo teisė turi visi piliečiai, ne jaunesni 24 metų amžiaus. Finijos žemė daugiau slėnis. Yra daugybė mažesnių ir didesnių ežerų, beveik visi sujungti perkasais ir kanalais. Pramonė pirmą vietą užima žemdirbystė. Dirbamos žemės yra nepilnai 9% visos valstybės ploto. Antrą vietą užima žuvininkystė, medžio apdirbimas ir sviesto gaminimas. Apdirbama popiermedis, bovelna ir statoma laivai. Dirblykos veik visos varomos vandens jėga. Eksportuojama daug sviesto ir medžių.

Transportacijai yra apie 2,700 mylių geležinkelį, beveik visi priklauso valstybei. Kiti keliai vandiniai.

Svarbiausi miestai: sostinė Helsingfors, Tammerfors, Turku, Viborg ir Uleaborg. * * *

Francija — respublika, užimanti apie 212,659 keturkampių mylių plotą. Šalies reikalus tvarko dviejų departamentų parlamentas (gyventojų atstovų rumas ir senatas — 314 narių; 225 jų gyventojų renkami devyniems metams; iš jų 75 pasilieka senate visam savo amžiui, kaip teismo nariai). Prezidentas tvirtina įstatymus, kartu su ministerių kabinetu juos vykdo ir prižiuri. Prezidentas parlamentą renkamas septyniems metams ir savo pareigomis ir galia lyginasi Anglijos karaliui. Šalis kalnuota: pačiame vidury Auvergne kalnai, kurie siekia 3,000 pėdų augščio. Rytinėj daly Brittanos kalnai, iš Šveicarijos pusės jura, iš

Ispanijos pusės Pirineai, ir iš Italijos pusės Alpai. Šiaurinėj pusėj kiek žemesni Ardenes kalnai. Yra keletas ežerų, gi pietvakariuose tik prudi ir tvenkiniai. Upių žymesnės tai Seine, Loire, Geronne ir Rhone. Pramonė pirmą vietą užima audyklos, išdirbančios šilkinis ir lininius audeklus. Antroj vietoj vymo išdirbystė. Eksportuojama daug audeklų, šilko ir vyno. Tabako ir degtukų gaminimas yra valstybės monopoly. Didelė išdirbystė surio, muilo ir runkelinio cukraus, parcelėnas, gobelinas ir panašūs dalykai. Yra kasyklos anglių, geležies, švino, zinko ir sidabro. Žuvininkystė, austerių žvejonė ir žemdirbystė užima paskutines vietas.

Transportacijai yra apie 26,000 mylių geležinkelį, kurių pusė operuoja valstybė. Kanalių ir šiaip vandenių kelių yra apie 3,620 mylių.

Svarbiausi miestai: sostinė Paryžius (Paris), Marseille, Lyon, Bordeaux, Lille, Nantes, Toulouse, St. Stienne, Nice, Havre.

Francijos kolonijos sudaro apie 5,000,000 keturkampių mylių. Afrikoj: Frank-Ekv. Afrika, Frank-Vak. Afrika, Madagaskaras, Majotte, Moroko, Reuna, Sahara, Somali, Tozo, Kameruna, Algerija. Ažijoj: Sirija, Anam, Kambodija, Cochinchina, Indija, Kvmachauvan, Laos, Tongking. Amerikoj: Guadeloupa, Guiana, Martinique, St. Pierre ir Miquelona. Okeanijoj: Kaledonia ir Ūhahiti. * * *

Graikija — respublika, užimanti apie 24,000 keturkampių mylių plotą. Valstybės reikalus tvarko vieno departamento legislatura (boule), kurion renkama po vieną atstovą nuo 16,000 gyventojų. Atstovai renkami prezidento skiriamam laikui ir susirenka trims mėnesiams metuose. Nesusirenkant vienam trečdaliui, posėdis neatidaroama. Tvarką prižiuri prezidentas. Šalis labai kalnuota, nors labai augštų kalnų neturi. Pramonė žemdirbystė nors pirmą vietą užima, bet tik tarpkalmėse kiek prasipletus. Auginama labai daug švokšlių (serbentų), alyvų, tabako, apelsinų, citrinų, figų ir riešutų. Yra magnezijos, geležies ir budės kasyklos. Giris jau baigiasi.

Transportacijai kelių yra apie 1,700 mylių geležinkelį, visi valstybės operuojami.

Svarbiausi miestai: sostinė Athens, Saloniki, Piraeus ir Kandija. * * *

Holandija — karalystė, užimanti apie 15,760 keturkampių mylių plotą. Valdžios aparatą sudaro devynių ministerių taryba ir dviejų departamentų parlamentas: žemesnis rumas su 100 atstovų, gyventojų renkamų keturiems metams, ir augštasis rumas su 50 senatorių, renkamų devyniems metams. Valstybė padalinta į 11 rėdybių, tos išdalintos valsčiais. Šalis susideda daugiausia iš lygumų žemiaus jurų paviršiaus, todel netruksta tvanų juroms artimuose kraštuose. Arti upių ir jurų gyvenantiems žmonėms visuomet grumoja tvanai. Pramonė pirmą vietą užima eksportavimui gaminami pieniniai gaminiai (suris, sviestas, varškė, grietinė ir tt.), daržovės, gėlių pasodninkai, linai, žuvis, cukriniai runkeliai. Yra laivų statymo dirblykos ir didelės audyklos. Importuojama aliejus ir žalia medvilnė. Yra kiek dirbamos žemės, bet daugiausia jos naudojama ganykloms ir pašaro auginimui, nes auginama daug gyvulių (ypač karvių). Žemdirbystė, del tvanų pavojaus, išsiplėtus nežymiai.

Transportacijai yra apie 2,500 mylių geležinkelį ir 2,000 mylių kanalų.

Svarbiausi miestai: sostinė Haaga, Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Groningen, Haarlem, Arnherm, Leiden ir Nijmegen.

Holandijos kolonijos sudaro apie 782,000 keturkampių mylių plotą. Indiškame vandenyne salos: Bali, Lombok, Banka, Billiton, Bernes, Celebes, Java, Madara, Moluka, Guinea, Riou Linga, Sumatra, Timor. Azijoj: Curacas. Amerikoj: Guiana. * * *

Islandija (sala Atlantiko vandenyno) — Danijos general-gubernatorija, užimanti apie 39,709 keturkampių mylių plotą. Šalis valdosi autonomiškai, prižiūroj Danijos karališkojo atstovo, už savo darbus atsakančio Danijos karaliui. Vidujinius reikalus tvarko legislatura dviejų departamentų: senatas (14 narių) ir atstovų butas (26 nariai). Žemė 2,000 pėdų augščiau jurų paviršiaus. Yra apie 100 vulkaniskų kalvų. Yra daug verdančių versmių (šaltinių) ir geizerių. Pramonė: žvejyba, (eksportuojama daug silkų), bangžuvų taukų ir jurų šunų kailių). Žemumose auga daug medžių, iš kurių dirbama laivų žėglinas stulpus. Iš žemės kasama durpės ir siera. Geležinkelį nėra.

Svarbiausis miestas: sostinė Reikjavik. (Daugiau bus)

S. L. A. REIKALAI

SLA. APSKRIČIU DARBUOTĖ

ATSISAUKIMAS Į SLA. 4-to APSKRIČIO NARIUS.

Šiuo širdingai kviečiame visus SLA. 4-to apskr. narius, jų šeimynas, draugus ir pažįstamus atsilankyti į SLA. 4-to apskr. metinį išvažiavimą, kuris įvyks sekmadienį, liepos 30 d., 1933 m., Charter Oak Parke, Hartford, Connecticut. Pradžią 10-tą valandą ryte.

Bus programos, kuris įdomins visus — jaunus ir senus. Orkestras griežs lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Taipgi galėsite skaniai užvalgyti ir atsigeriti.

Surengkite grupes ir atvažiuokite busais. Ten susitiksite visus savo draugus ir smagiai laiką praleisite.

Varde SLA. 4-to apskr. **Olga Ažunariūtė**, SLA. 4-to apskr. sekr.

PROTOKOLAS

SLA. 3-čio apskr. Pusetinio Suvažiavimo, įvykusio 28 d. Gegužės, 1933 m., Owl's Salėje, Bridgeville, Pa.

1. Suvažiavimą atidarė apskr. pirm. J. K. Mažukna, 2:30 val. popiet.

2. Pirmininkas paskyrė J. Virbicką ir A. Janulevičių sutvarkyti mandatų.

3. J. Virbickas raportavo už mandatų komisiją. Dalyvauja sekretai delegatai:

40 kp., Soho, Pittsburgh, Pa.: J. Virbickas, V. Kalicienė, K. Leliušis, F. Radziukynas, J. Kavaliauskas, B. Lapeika; 86 kp., N. S. Pittsburgh, Pa.: J. Rukas, A. Janulevičia, A. Dovidas, J. Pabarčius, J. Matuzelis, K. Mažukna;

90 kp., Bridgeville, Pa.: A. Bakanas, J. Naujalis, J. Švelnis; 104 kp., S. S. Pittsburgh, Pa.: J. Čukauskas, P. Šerkšnas;

128 kp., Carnegie, Pa.: J. Gataveckas, E. K. Šiurmaitienė;

192 kp., New Kensington, Pa.: J. Svipas;

195 kp., Penn Ave., Pittsburgh, Pa.: B. Meilutis;

323 kp., Ciendale, Pa.: J. Manski, M. Balčiūnienė;

3-čio apskr. valdyba: pirmininkas J. K. Mažukna, užr. rašt. P. Sadulienė, finansų rašt. B. Sabaliauskytė, išdinininkas K. Šimkunas (pavėlavo), organizatorius S. Bakanas, išdo globėjai A. Vainorius (pavėlavo) ir M. Šimkienė.

Parengimų komisija: J. Kuizinas, V. Burdulis, J. Kižis, B. Meilutis.

Iš valdybos nepribuvo vice pirm. J. A. Katkus ir išdo globėjas J. Miller.

Neatvyko sekretai delegatai: 40 kp., Soho, Pittsburgh, Pa.: B. Kavaliauskienė, F. Maisiejus, F. Samulevičia, T. Aleliunas; 90 kp., Bridgeville, Pa.: J. Kazlauskas.

Dalyvau su sprendžiamais balsais 33.

4. Suvažiavimo vedėju išrinkta pirm. J. K. Mažukna, sekretorė P. Sadulienė.

5. Įnešimų, rezoliucijų ir tt. komisijon išrinkta: J. Virbickas ir A. Janulevičius ir V. Kalicienė.

6. Sekretorės pagaminta dienotvarkė priimta kaip skaitytą vienbalsiai.

7. Skaitytas praeito suvažiavimo protokolas ir priimtas kaip skaitytas.

8. Raportai: a) Pirm. žodžiu išduotas raportas. Priimtas vienbalsiai.

b) Užr. rašt. žodžiu išduotas raportas priimtas vienbalsiai.

c) Fin. rašt., išd., ir išdo globėjų raportai buvo išduoti. Suradę įvykusią klaidą tarp išd. ir fin. rašt. knygų ir surandant balansą vienodą. Raportai buvo priimti.

d) Parengimų kom. nario J. Kižio žodžiu išduotas raportas priimtas.

e) Organizatoriaus raportas (žodžiu išduotas) priimtas.

f) Specialės knygų peržiūrėjimo kom. nariai, J. Virbickas ir A. Janulevičius, raportus išdavė žodžiu. Kadangi raportas buvo neaiškus, buvo įnešta ir nutarta darinkti dar 3 nariai į specialę knygų peržiūrėjimo komisiją. Išrinkta: J. Svipas, V. Kalicienė ir J. Gataveckas.

Nutarta specialios komisijos raportą atidėti metiniam suvažiavimui.

g) Buvo įnešta ir nutarta didžiama balsų knygų raportus atidėti iki metinio suvažiavimo.

h) Įnešta ir nutarta, kad konstitucijos komisija išduotų raportą metiniam suvažiavimui.

9. Įnešimai: a) Įnešta ir paremta, kad kuopų organizatoriai išduotų raportus savo darbuotės laike konkurso.

b) 40 kp. organizatorius, J. Virbickas, pranešė, kad prirašė 28 narius į suaugusių skyrių ir 2 į vaikų. Taipgi suorganizavo jaunuolių kuopą.

c) 86 kp. organizatorius A. Janulevičius pranešė, kad prirašė 17 narių. Tos pačios kuopos organizatorė, M. Šimkienė suorganizavo jaunuolių kuopą iš 14 narių ir prirašė 3 narius į senąją kuopą. J. Katkus prirašė 2 narius.

d) 90 kp. org. S. Bakanas prirašė 3 narius.

e) 104 kp. org. J. Kuizinas prirašė 4 narius į suaugusių skyrių, 2 į vaikų ir turi 4 aplikacijas ant rankų.

d) 128 kp., 192 kp. ir 323 kp. naujų narių neprirašė.

10. Skaitytą rezoliuciją nuo 128 kp. nario bedarbių klausime. Po ilgų diskusijų eita prie balsavimo: ar priimti ar atimti. Už atmetimą 14 balsų, už priėmimą 8.

11. Įnešta, kad būtų renkamas vice-pirm. Perstatytas J. Gataveckas. Išrinktas aklamacija.

12. Nutarta sekama suvažiavimą laikyti S. S. Pittsburgh, Pa.

13. Suvažiavimas uždarytas 4:30 val. vakare.

Suvažiavimo vedėjai: Pirm. J. K. Mažukna, Sekr. P. Sadulienė.

IŠ S. L. A. KUOPU DARBUOTES

NEW KENSINGTON, PA. Ir Vėl Piknikas.

SLA. 192 kuopa rengia ant- rą labai didelį ir linksnų pikniką. Pirmas piknikas buvo labai didelis, linksmas ir dailus. Publikos buvo daug. Visi labai dailiai bobovini ir smagiai laiką praleido tyrame ore, dailioj vietoj. Bet mes tikimės, kad šis piknikas bus dar puiknesnis ir linksmesnis, nes keli draugai darbuojasi del labo S. L. A. 192 kuopos ir visus parengimus labai puikiai surengia, kas visada publikai patinka.

Minimas piknikas įvyks liepos 30 d., toj pačioj vietoj, Vydro Parke, Creiton, Pa., arba Creiton Hallow. Pradžią 10 val. popiet. Vieta labai graži

ir svetainė didelė. Muzikantai tie patys griežs visą laiką lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Bus įvairių pamarginimų.

New kensingtoniečius ir apylinkinius, norinčius į šį parengimą važiuoti, trokai vežs dydai nuo Ukrainių svetainės ir nuo gatvėkarių stoties. Pirmi trokai išeis 12:30 val., o antri 2 val. popiet.

Kviečiame visus SLA. 192 kuopos narius ir bendrai visus šios apylinkės lietuvius ir lietuvaiteis šiame piknike dalyvauti. Visi turėsite gerą progą gražiai laiką praleisti tyrame ore ir gražioje vietoje. Visi busite patenkinti. Tik tie gailėsis, kurie į šį musų pikniką neatvyks. Bukite visi — seni ir jauni.

Užprašo visus **Jonas Savickas**, SLA. 192 kp. pirm.

MINERSVILLE, PA. Iš SLA. 13 Kp. Darbuotės.

SLA. 13 kuopos susirinkimas įvyko liepos 2 d. Kvietėme visus narius į šį susirinkimą atsilankyti koskaitingiausia, nes turėjome daug reikalų sia, nes turėjome daug reikalų apsvarstyti. Atsilankė nemažas skaičius.

Paprastai musų kuopos susirinkimai buna ramūs. Nariai organizacijos reikalus svarsto rimtai ir susirinkimuose gražiai užsilaiko. Už tai narius reikia pagirti. Taip ir reikia, nes mes visi žinome, kad tokia organizacija, kaip Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, mums yra labai reikalinga. Todėl visi rimtai jos reikalus ir svarsto.

V. Šmulkštis.

MANCHESTER, CONN. SLA. 207 Kuopos Darbuotė.

Nors piktoji bedarbė dar tebesiaučia musų miestely ir savo nemalonia ranka daug palietė musų 207 kp. narių, bet vis tik turim viltį, jog ir čia kada nors tas laukiamas geresnių laikų spindulėlis sužibės.

SLA. 207 kuopoje randasi keletas energingų ir pasišventusių narių, kurie susirinkimuose duoda gražių sumanymų ir vykdo SLA. gerovę.

Kiek laiko atgal SLA. 207 kp. buvo surengus vakariene ir šokius. Rengėjais buvo A. Tvaronaitis, A. Giraitis (jaunuolis), M. Kvetkauskienė, J. Birietienė, kurios pagamino vakariene. Pagelbėjo prie stalų p-lė A. Buržulauškiūtė, O. Užupienė, L. Lilaučiukienė ir M. Giraitienė. Pyragus suaukojo del vakarienės E. Zorskienė, O. Liemežienė, M. Ignatavičienė, A. Palažienė, B. Čemerkiene, E. Arlukevičienė, p-lė A. Buržulauškiūtė ir J. Birietienė. Prie mėsos kopuštis ir bulves aukojo M. Giraitienė. Taipgi L. Litaučiukienė neėmė už gežą ką išvažiavimo su mašina laike rengimo vakarienės.

Vakariene pavyko visais atžvilgiais ir kuopa turėjo pelno. Užtat priklauso didelė padėka rengėjams ir tiems, kurie bent nors kuo prisidėjo prie tos vakarienės.

„Girių Karalaitė“.

SLA. 207 kp. jaunuoliai ir jų draugai vaidino veikalėlį „Girių Karalaitė“. Aktorius mokino J. Užupis ir p-lė Adelė Karpuškaitė, jaunuolė, čia augęs, bet mylinti lietuvių veikimą kaipjo tikra ir nuoširdi lietuvaite. Vaidinimas buvo atliktas pušėtimai gerai; kaipjo čia gimusių bei pirmą kartą dalyvaujančių vaidinime berniukų ir mergaičių ir negalima geriau norėti. Veikalėlis buvo su dainomis ir šokiais. Lošė: Biruta Užupiuokė, Jofija Krauzaičiūtė, Emilė Šliurpiukė, Ona Koviūtė, Marijona Koviūtė, Albina Kvetkauskaitė, Ade-

lė Čemerkiūtė, Milda Čemerkiūtė, p. Streimikiūtė, Ona Pakalvičiūtė, Marijona Pakalvičiūtė, Elena Gudžiuniukė, K. Dauge-liukas, A. Dauge-liukas, A. Kraugaičiukas, K. Bočiukas ir Stoniukas.

Pertraukose buvo įvairių pamarginimų. To paties teatro rėlio mergaitės sudainavo keletą gražių dainelių. Joms piau-ritarė Elena Dauge-liūtė. Deklamavo Adelė Krauzaičiukė. Smuiku ir bandžio grojo K. Dauge-liukas su savo drau-tuvaitėis. Dvi daineles su-dainavo Albinas Užupiuokas. Šokį pašoko (clog dance) B. Užvėjukė ir A. Čemerkiūtė. Taipgi dainavo ir p-lė A. Karpuškaitė. Jos dainelė ir gražus skambantis balsas taip visi-šems patiko, kad neatleistinai buvo išsautka antru kart dainuoti. Jai akompanavo Albina Kvetkauskaitė. Teatro komisija, varde SLA. 207 kp., įteikė gražių bukieta gėlių p-lėi A. Karpuškaitėi.

Garbė priklauso J. Užupiu, jo žmonelei O. Užupienei ir p-lėi A. Karpuškaitėi už jų neu-niustantį ir prakilnų darbą, nes jie padėjo daug truso ir energijos mokindami jaunuo-lius teatro ir dainų.

Bankietas Lošėjams. Birželio 10 d. SLA. 207 kp. surengė bankietą lošėjams, o ypatingai p-lėi A. Karpuškai-tes. Kuopa susirinkime išrinko komisiją A. Tvaronaitį ir J. Bi-rietienę surengimui to bankie-to.

Pokilim atsilankė daug sve-čių, kurie buvo išanksto su-kviesti. Vakarielis buvo gyvas ir įpudingas. Susidėjo iš dainų, šokių ir vakarienės.

Vakarėlio vedėju buvo gerb. J. Užupis, kuris paaiškino šio parengimo tikslą ir perstatė 6 jaunas mergaites dainuoti. Jos sudainavo 4 daineles „Aš Lie-tuvaitė“, „Mano Smuikelė“, „Ko Liudi“ ir „Juodas Kry-žius“. Dainos svečiams labai patiko. Deklamavo maža mer-gaitė, Adelė Krauzaičiūtė „Va-sara Lietuvoje“, gražiai ir aiš-kiiai. Potam dainavo vaikinias 3-jų pėdų augšė. Nors jis žemo ugio, bet turi augštą balsą. Sudainavo „Paklauskyt lietuvių“. Šitas berniukas yra vos tik 8-nių metų, bet ge-raj dainuoja. Jo vardas Albinas Užupiuokas. Taipgi dainavo garbės viešnia p-lė A. Karpuškaitė „Mano Tėvynė“ ir „Ant Nemuno Kranto“. P-lė A. Karpuškaitė pastarą dainą dainavo labai jausmingai ir sugraudino daug motinėlių, kurios augina savo sunelius. Kada p-lė A. Karpuškaitė pabaigė dainuoti, A. Užupiuokas įteikė jai dova-nėlę nuo SLA. 207 kp. ir susi-rinkusių svečių, už jos rupe-tingą pasidarbavimą del SLA. 207 kuopos.

Po programo, aktorai ir sve-čiai buvo pakviesti prie vaka-rienes. P-lė A. Karpuškaitė pa-ačiavo už dovanėlę SLA. 207 kp. ir dalyviams. Prie vakarie-nės svečiam patarnavo J. Bi-rietienė, O. Užupienė, M. Kvet-kauskienė ir M. Giraitienė.

Potam visi linksminosi iki vėlumai. Julė Birietienė.

WILKES BARRE, PA. Netikėtas Įvykis.

SLA. nariai ir narės surengė „Surprise Party“ del musų ger-biamo nario, SLA. 35 kuopos išdinininko J. Jurkšaičio, Jurk-šaičių namuose, 51 Harkins Lane, Wilkes Barre, Pa., Sv. Jono dienoje, birželio 24 d., 1933 m. Pokilis prasidėjo 9 val. subatos vakare ir tęsėsi iki pačiai vėlumai.

Stalas buvo išpuostas gra-žiausiomis gėlimis, buvo gar-džių gerimų ir užkandžių. Prie

to buvo ir šokiai prie geros lie-tuviškos muzikos — A. Sinke-vičiaus ir J. Andriušio orkes-tro. Žmonių buvo susirinkę labai daug, kurių tarpe ir SLA. 35 kuopos valdyba.

Kaslink gerbiamų narių J. Jurkšaičio ir V. Jurkšaitienės, reikia pasakyti, kad jie yra la-bai gabūs ir linksni žmonės. Jie pasiriję kitam padėt veikti ir visados patys veikia ir dirba del Susivienijimo Lietuvių A-merikoj ir visuomenės labo.

Gerbiamas narys J. Jurkšai-tis priguli prie SLA. 35 kuopos virš 20 metų, taipgi yra kuopos išdinininku penkiolika metų, o gerb. narė V. Jurkšai-tienė taipgi yra SLA. 35 kuopos nare apie 15 metų ir yra kuopos išdo globėja bei jau-nuolių organizatore. Prie to ir jų visa šeimyna priguli prie šios organizacijos.

Kiek yra žinoma kaslink Jurkšaičių, tai ištikrųjų jie yra geros širdies žmonės ir verti didelės pagarbos.

Dažnai tenka išgirsti ir ma-tyti toki parengimai, bet šitas įvykis tai buvo gražiausias už visus buvusius. Jūs žinote ga-na gerai, kad „Surprise Par-ty“ tai yra netikėtas dalykas; žmogus išeina pasivaikščioti arba pasivažiinėti, o parėjęs randa pilną stubą svečių. Tai kaipgi atrodo? O čia kaip tik taip ir atsitiko.

S. L. A. REIKALU NUOTRUPOS

Rašo P. Bajoras.

Parengimai

Nors ir sunklaikiuose gyve-name, bet SLA. kuopos ir ap-skr. pirm. parengimais neat-siliekia. Įvairių pramogų turėta praeitį žiemą, nemaža jų ir šią vasarą įvyksta. Tiesa, me-džiaginė nauda iš tų parengi-mų nekokia, bet moralė — ta pati, kaip ir geruose laikuose budavo.

Musų organizacijos kuopų ir apskr. pirm. rengiamos pramos-gos visuomet gražios ir kulturin-gos. Į jas atsilankė žmonės dvasinio pasitenkinimo pilna širdimi pasisemia. Tokiu būdu, jei kuopa materialiai ir nieko nelaimi, tai bent marolės nau-žys turi: apie mus visai kalba. Ir kalba iš gerosios pusės.

Kurios kuopos ir apskr. pirm. šiol dar nieko nerengė — pasistengkite bent vieną pa-rengimėlį šią vasarą turėti. Jei didelio-viešo parengimo su-rengti neįstengiate — sureng-kite bent mažą-šeimynišką. Vis bus geriau, negu nieko. Vis so-cialiai-kultūrinio darbo eiga bus palaikoma.

Negerai!

Vienoje SLA. kuopoje iki šiol buvo įgyvendintas gražus paprotys: to miesto mokyk-loms užsibaigus ir sužinojus, kurie lietuvių jaunuoliai ge-mariausi moksle pasižymėdavu — kuopa tokiam mokiniiu su-teikdavo pinigiską dovaną, ro-dos po \$5.00. Buvo tai gražus ir kilnus gestas. Tokią dovaną gavęs, jaunuolis lietuvių ir lie-tuviškos organizacijos niekad neužmirš ir, užaugęs, gal tai pačiai organizacijai ir lietu-viams vien delto naudingus darbus dirbs.

Tai, kiek man žinoma, dary-davo tik ta vienintelė kuopa. Bet dabar ir ten tai panaikin-ta. Ir dovanėlių teikimas pa-naikinta tik del vienos prie-žasties; delto, kad toje kuopo-je dabar kitokia... politinė at-mosfera... Kol buvo tos kuopos kitoks pirmininkas — dovanos mokiniams teikta; dabar, kuomet kuopos pirminiku yra ki-tokių pažvalgų žmogus — do-vanų teikimas panaikinta. Ma-

ne bent taip informavo tos kuopos žymus darbuotojas.

Labai negerai! Kalti gi „kitokios pažiūros ir įsitikinimai“. Turėti bent kokias pažiuras niekas negali uždrausti. Bet kuomet del tų pažiūrų nukenčia reikšmingi darbai — apgailėtina.

Vis tik „visokias pažiuras“ reiktų suvienodinti tokiuose tasitikimuose, kur tų pažiūrų jokiū būdu neužgaunama. Taip darydami, butume laimingesni. Tuomet pasaulis mums kur kas platesniu išrodytų.

Konstitucijos Taisymas

Jau nemaža SLA. kuopų ir pavienių narių susirupino SLA. konstitucijos taisomu projek-tu. O tas projektas dabar ran-dasi SLA. Įstatų Komisijoje, kuri turi praeitam seimui kon-stitucijai prirengtą medžiagą peržiūrėti, pataisyti ir vėliau organe paskelbti, kad nariai bei kuopos savo pastabas-pataisais galėtų daryti. Kadangi, savu laiku, Įstatų Komisija buvo paskelbusi, jog tas projek-tas tilps organe kuomet nors kovo mėnesy ir kadangi dar netilpo — SLA. nariai prade-da nerimauti, kodel komisija savo prizado neišpildo.

Man teko nugirsti, kad Įsta-tų Komisija skubiai tą projek-tą tvarko ir, gal visai netru-kus, jis bus paskelbtas „Tėvy-nėje“. Kas jo laukia ir nesu-laukia — malonėkit dar trupu-tėlį palaukti. Tuojau sulauksi-te.

Sunklaikiams Mažėjant

Jungtinės Valstijos iš depre-sijos po truputį kapurnojasi. Oficialiai pranešimai iš Wa-shingtono nusako, kad bedarbė mažėja ir vis daugiau ir dau-giau darbininkų į darbus pa-šaukiama. Žymus judėjimas reiškiasi visose industrijo-se. Musų korespondentai iš koloni-ųjų taipgi praneša, jog jų mies-tuose darbų daugiau atsiradi-nėja.

Tuo reikiniu visi džiugauja. Yra kuo džiugauti. Depresi-ja jau visiems įgriso, darsiėdė ir kai kam net akis išėdė...

Prasidėjus geriau eiti dar-bams — prasidės gyvensnis ju-dėjimas ir musų organizacijo-je: gausime daugiau naujų na-durių, turėsime daugiau ir ge-resnių parengimų. Tik dar pri-sieina kiek palukėti: ne antsyk-juk ir sunklaikiai užstojo, ne antsyk jie ir praeis.

Konkurso Daviniai

Redakcija gauna paklausim-ų: kas laimėjo konkurso do-vanas, kiek naujų narių prira-šyta, kodel davinii nepaskel-biama? Apie tai pasiinforma-vau pas sekr. ir atsakau. Pirmas dovanas laimėjo: J. Micke-vičius, kuris prirašė arti 70 na-rių ir p. J. M. Tumavičienė, prirašius arti 60 narių. Jiedu jau išplaukė į Lietuvą SLA. lėšomis. Kiek organizatorių se-kamas dovanas laimėjo — dar nežinoma, nes dar ne visi or-ganizatoriai konkursines apli-kacijas prisuntė. Pilnus davi-nius bus galima paskelbti tik tuomet, kai visos konkurso apli-kacijos Centrą pasieks.

Organizatoriai, pasistengkite tas aplikacijas kongrečiausiai prisiusiti.

Pašelpos Bedarbiams

SLA. savo nariams išmoka netik pomirtines ar ligoje pa-sėlpas, bet ir kituose reikaluo-se pagelbsti. Pavyzdžiui, SLA. jau dielės pinigų sumas išmo-kėjo iš Našių ir Našaičių Fon-do. Tuo būdu ne viena są-šalė našlaičiams nuštuostyta. SLA. parėmė ne vieną lietuvių kultūrinį darbą. Tuo lietuvių pažangai padėta. Pastaruoju laiku, tačiau, parama teikiama

S. L. A. KALENDORIUS

KUOPŲ BEI APSKRIČIŲ PARENGIMAI

SLA. PIRMO APSKRIČIO išva-žiavimas įvyks liepos 16 dieną, Lakewood Parke, Lakewood, Pa. Išvažiavimo vieta yra labai gra-ži, prie gražaus ežero, kur galima smagiai laiką praleisti. Kviečiami visi šios apylinkės SLA. nariai ir visi lietuviai į minimą išvažiavi-mą skaitlingai atsilankyti. Visi busite patenkinti. Bukite patys, pakieskite ir savo pažįstamus bei draugus atvykti.

SLA. SEPTINTO APSKRIČIO piknikas įvyks liepos 16 d., Sans Souci Parke. Visi SLA. 7-to ap-skr. SLA. nariai ir bendrai lie-tuviai kviečiami į šį parengimą skaitlingai atsilankyti. Minimas parkas yra gražiausia vieta šioje apylinkėje ir paranki visiems pri-važiuoti. Bus proga pasiškoti ir pasimaudyti. Bus prakalbos, ku-rias pasakys SLA. legalis patarė-jas, adv. J. S. Lopato ir buvęs SLA. prez., p. F. Živatas. Bus ir dainininkų, kurie padainuos lietu-viškų dainų.

SLA. 4-to APSKRIČIO metinis iš-važiavimas įvyks sekmadienį, lie-pos 30 d., 1933 m., Charter Oak Parke, Hartford, Connecticut. Pradžią 10-tą valandą ryte. Visi malonėkite atsilankyti ir smagiai laiką praleisti.

ROCKFORD, ILL. SLA. 77 kp. didelis piknikas įvyks liepos 9 d., Arnold Darže, visiems žinomoje vietoje. Bus gera muzika, gardžių užkandžių, skanių gerimų. Kurie atsilankys — turės smagaus lai-ko. Visi atvykite. Ypač SLA. 77 kp. nariai atsilankykite. Pakvie-kite ir savo draugus bei pažįsta-mus atvykti.

NEW KENSINGTON, PA. SLA. 192 kp. antras didelis piknikas į-vyks liepos 30 d., Vydro Parke, Creiton Hallow, Pa. Yra didelė salė šokiams. Muzikantai griežs lietuviškus ir amerikoniškus šo-kius. Pradžią popiet. Norinčius į šį pikniką važiuoti trokai nuvežs už dyką. Pirmi trokai išeis 12:30 ir 2 val. popiet nuo Ukrainų sve-tainės ir gatvėkarių stoties. Daly-vaukite visi.

visai naujoje formoje. Siais laikais daugelis SLA. narių ne-įstengė užsimokėti duoklių į Susivienijimą. Neuzsimokėda-mi duoklių, jie galėjo buti iš organizacijos išbraukti. Kad tai nenutiktų — Pildomoji Ta-ryba nutarė tokiems nariams teikti paskolas duoklėms užsi-mokėti, tam reikalui įsteigda-ma bedarbių paskoloms fondą. Iš to fondo jau arti \$10,000 iš-skolinta.

Tuo būdu daug narių organi-zacijoje pasiliko.

Susivienijimas, reikalui esant, savo narius sušpeia ir dar sušpeis. Nariai Susivieni-ji-mui turėtų taipgi geru atsilyn-ginti. Kai tik pradės geriau dirbti — gautas paskolas su-gražinkite, del organizacijos padirbėkite, naujų narių paie-škokite ir už Susivienijimą vie-nur-kitur gerą žodelį tarkite.

SLA. SEKSKURSIA

SLA. rengta trečioji ekskur-sija jau senokai Lietuvoje. Musų organizacijos pastango-mis nuvežtas burys lietuvių savo tėvynės žaliuojančiuose laukuose atostogauja. Ir nors ta ekskursija, del sunklaikių, nepavyko didele turėti, bet ji netik mums, musų organizaci-jai, o ir Lietuvai didelio pres-tižo suteikė. Ypač musų eks-kursija apsidžiaugė vienintėlis Lietuvos uostas Klaipėda. Juk tik musų surengtos ekskursi-jos toks didelis švedų-Ameri-kos linijos laivas „Gripsholm“ į Klaipėdos uostą išplaukė ir tuo jos prestižo dideliu nuo-šimčiu pakėlė.

Lietuvos laikraščiai šita mu-sų ekskursija labai džiugauja. Minimo laivo paveikslu kai ku-rrie savaitiniai ir įtakingi laik-raščiai net savo viršelius pa-gražino.

Na, ką Susivienijimas Lietu-vių Amerikoje žaro, tai padaro

taip, kad netik jo nariai, bet ir visa lietuvių tauta gali pasididžiuoti. Taip ir reikia!

[*]

Kultūros Darželis

Clevelando lietuvių pirmieji turėjo garbės amžiną lietuvių tautos paminklą pasistatyti. Tuo paminklu yra birželio 11 d. atidarytas Clevelando Lietuvių Kultūros Darželis.

Minimas darželis įrengtas to miesto ir bendrai visos Amerikos lietuvių lėšomis bei pastanomis. Prie šio kultūrinio darbo ir mūsų organizacija prisidėjo: praeitis SLA. Seimas Clevelando Lietuvių Kultūros Darželių \$50.00 paaukojo. Ir tai didžiausia auka! Vadinasi, ir čia mūsų organizacijai didelė garbė atatenka.

Beje, už tą auką SLA. turi teisę Clevelando Lietuvių Kultūros Darželyje savo medį pasisodinti. Tokio medžio pasodinimas būtų mūsų organizacijos įamžinimas. Reiktų tos progos nepraleisti.

Nemalonų Apsireiškimai

SLA. Pildomosios Tarybos praėjo suvažiavimo protokole nusakoma labai nemalonų apsi-reiškimai: nekurių kuopų nariai traukia Susivienijimą į valdišką teismą pašelpų išmokėjimo reikalui. Esą, Pildomoji Taryba nepasiskubinusi pašelpas išmokėti arba nelegališkai reikalaujantiems pašelpu su-laikoma ir visai neišmokama.

Kartais, nariai neatžiūrėdami į konstitucijos teises sirgami neužsilaiko kaip reikia ir tuo patys sukumpo. Padarę tokią klaidą, tačiau, ne save kaltina, bet reikalauja pilnos pašelpos išmokėjimo. Tai labai negerai. Juk tokie nariai turėtų žinoti, kad kaltu budamas teisiu neliksi. Padaręs klaidą — prisipažinti, jog esi kaltas. Taipgi reikia žinoti, kad jei teisme ir pavyktų laimėti — nelegališkai priklausanti pašelpą gauti — visgi organizacija buna nuskrįstusi. O mes, budami jos nariais, tą skriaudą visi atjauciami. Reikia žinoti ir tai, kad valdiškose teismuose didelės laimės nesimato. Tik pažvelgk, kiek vargo turėjai. Suskaitliuok, kiek kelionės ir advokatai lėšavo. Kad teisme ir laimėtum, visviena iš teismo su tuočia ranka išeini. O kiek pačiai organizacijai nes magumų tuo padarai?!

Todel, kiek galėdami, stengkimės rimtu būdu tokius reikalus išspręsti. Stengkimės broliškai nesusipratimus risti. Rimtu būdu taikykimės. O tūkai mūsų organizacijoje viešpataujant, mūsų SLA. ant didžiulio kalno iškilis. Tuomet visi Susivienijimu galėsime džiaugtis ir didžiūotis.

Broliai ir sesutės! Ivykus kokiems nors nemalonumams — turėkime kantrybės, nes laikui bėgant viską galėsime pergyventi ir permaintyti. Juk Susivienijimas — mūsų pačių organizacija; jo reikalai — mūsų reikalai. Tiesa, pašelpų sistema gal ir nevykus, bet tai galime permaintyti. Dabartinės konstitucijos pašelpų skyrius nevisai tam reikalui pritaikintas, todėl pasitaiko ir į teismus nueiti, ką padaro nekamtrūs nariai. Bet eijimas į valdiškus teismus mums, jokios naudos neneša. Priešingai.

Konstitucijos pataisyimas artinasi. Prisirengkime tai atlikti tinkamai. Tuomet ir panašių dalykų — eiti į valdiškus teismus — nereiks. Visą ant vietos galėsime išspręsti. Bet, kol kas, turėkime kantrybės. Liaukimės valkioti mūsų brangią organizaciją į valdiškus teismus, kur, dažniausia, nieko sau nelaimime; kur organi-

Amerikos Tauta Washingtono Laikuose

Pirmas gyventojų suskaičymas, arba cenzas, Jungt. Valstijose įvyko 1790 m., keliais metais po revoliucijos ir kuomet Jurgis Washingtonas tarnavo pirmą terminą prezidentu. 52 puslapių knygutė paduodanti pilnas pasekmes to teisin gausias dokumentas, liečiant padalinimą ir paprastą sudėjimą Amerikos žmonių Jungt. Valstijų pradžioje.

Šitas pirmas cenzas parodo, kad 13 originalių valstijų, sudarant Jungt. Valstijas ir apimant teritoriją iš 800,000 ketvirtinių mylių, turėjo iš viso 3,893,635 gyventojų, iš kurių net suvirš 680,000 buvo negrai. Virginija buvo labiausiai apgyventą valstija su 747,610 gyventojų, iš kurių suvirš trečia dalis buvo negrai vergai. Pensylvanija užėmė antrą vietą su 434,373 gyventojais ir turėjo tik 3,737 vergus. North Carolina buvo trečia su 393,751 gyventojų, iš kurių suvirš 100,000 buvo negrų. Tas valstijas sekė Massachusetts su 378,787 gyventojų; visi liuosi žmonės. New Yorkas penktą vietą su suvirš 340,000 gyventojų, iš kurių buvo 21,000 negrų. Iš miestų, Washingtono dienoje, Philadelphia buvo didžiausias, — turėjo 42,620 gyventojų. Buvo suvirš 33,000 žmonių New Yorko apskrityje, bet Brooklynas buvo mažas kaimas su 1,603 gyventojais, Bostonas turėjo apie 18,000, Baltimore — 13,500 — ir Richmond — 11,300 gyventojų. Raportas iš North Carolina nusako, kad nė vienas miestas North Carolinoje neturėjo daugiau kaip 2,000 gyventojų.

Pirmas cenzas rinko gyventojų statistikas pagal spalvos, lyties ir trijų metų grupes. Bet iš kitų šaltinių sužinota, kad Washingtono laikais 29 žmonės iš kiekvienų 30 gyveno ukiuose arba mažuose miesteliuose. Jungt. Valstijos pradėjo savo nepriklausomą gyvenimą kaip žemdirbiška demokratija.

Pirmieji Gyventojai. Peržiūrėjimas sudėjimą Amerikos žmonių Washingtono dienoje parodo, kad daugiau, negu viena tauta atstovauta tarpe šios respublikos įsteigėjų. Per 17 šimtmetį kolonistai, didžiūmoj, buvo angliai. Bet 18 šimtmetį imigrantai paėjo iš kitų tautų, beveik visos Europos šiaurvakarių ir centralės šalys buvo atstovautos. Hugenetų atvykimas į South Caroliną ir New Yorką pradėjo francuzų elemento pradžią. Sekant pirmus vokiškus menentus į Pensylvaniją labai daug vokiečių pradėjo atvykti į šią šalį. Tūkstantčiai palatinų, dunckerių ir kitų tikėjimų nariai atvyko Amerikon. 1775 m. buvo suvirš 100,000 vokiečių Pensylvanijoje ir jie sudarė net ketvirtą dalį tos kolonijos gyventojų. Jie taip atsivadusiai užlaikė savo papročius ir kalbą, kad ištisi miesteliai vartojo vieną kalbos dialektą, kuris net šiandien vadinama „Pensylvaniana Dutch“.

Škotai-airiai buvo kitas me-angliškas elementas. Sakoma, kad pusė prezbiteronišku gyventojų miestelio Ulster, Airijoje, atvyko Amerikon laike pirmo 18 šimtmečio, apsigyven-

zacija nuostolių ir gėdos padarome. Teisybės ir taikaus budo keliais keliaudami susilauksime laimingesnės ateities, ko mūsų visų širdys trokšta!

K. J. Čivinskas.

dami Naujoj Anglijoj, Virginijoje ir North ir South Carolinose. Švedai pradėjo įsteigimą „Naujos Švedijos“ prie Delaware upės net 1638 m. ir labai daug jų jaunųjų prisidėjo prie revoliucijos karo. Holandai buvo svarbus elementas New Yorke. Buvo finų gyventojų Amerikoje, žydų kolonijos Georgia, moravų apgyvenusių vietas Virginijoje ir tt.

Skaitant apie Amerikos revoliuciją mažoje knygutėje „Amerikos Pilietystė“, kurią išleido Aline Brothier Morris Fondas, Jungt. Valstijos nekuomet mesusidėjo iš vienos žmonių rasės, kalbant viena kalba, praktikuojant vieną tikėjimą ir turint vienodus papročius ir idealus. Mes visuomet buvome maišyta tauta. 1789 m., kuomet konstitucija jėjo galion, daugumas mūsų gyventojų paėjo iš Didžiosios Britanijos, kaip ir šiandien randasi. Tai galime suprasti kodėl anglų kalba yra universališka kalba ir kad mūsų politiškos įstaigos paėjo iš Anglijos. Bet ir kitos tautos atstovautos, netik skaitliu, bet ir įtekme.

Daug svetimtaučių prisidėjo prie Jurgio Washingtono pulkų išgauti liuosybę Amerikos tautai. Turime vardus kaip Marquis de Lafayette, Count de Rochambeau, Count de Grasse, Baren von Steuben, H. M. Muhlenberg, Tadeus Kosciuszko ir Kazimer Pulaski. FLIS.

Naturalizacija Kanadoj ir Jungt. Valstijose Kanados Statistiku Biuras ką tik išleido informacijas apie pilietystę svetimtaučių gyventojų toje šaly. Tos informacijos imtos iš 1931 m. cenzo. Sulyginant tas informacijas su panašiomis informacijomis liečiant naturalizaciją Jungt. Valstijose, parodo labai įdomius faktus.

Jungt. Valstijose per dešimt metų nuo 1920 m. iki 1930 m., proporcija naturalizuotų del visų svetimų grupių padidėjo, tik ne tarpe vokiečių. Bet Kanadoj pasirodo žymus sumažėjimas tarpe nekurių grupių, ypatingai tarpe skandinavių ir suomių grupių. Sekantis paragrafas iš cenzo raportu parodo, iš kurių šalių imigrantai atvyksta į Kanadą.

Iš visų imigrantų raportuotų 1931 m., 51.3% buvo iš Anglijos arba jos kolonijų, kuomet iš kitų šalių imigrantų skaičius pasiekė 48.7% (1,122,695); iš jų net 63.6% (714,462) atvyko iš Europos šalių, 30.6% (344,574) iš Jungt. Valstijų ir 60,608 arba 5.4% buvo vietiniai aziatiški šalių, ypatingai (42,037) iš Kinijos ir (12,261) iš Japonijos.

Tas paskutinis cenzas parodo, kad imigrantai sudarė net 22.4% gyventojų skaičiaus, kuomet 1921 m. sudarė 22.25% ir 1911 m. 22.02% ir 1901 m. tik 13.2%.

KANADOS NATURALIZACIJOS REIKALAVIMAI. Kanados naturalizacijos įstatymas panašus, didžiūmoj, į Jungt. Valstijų naturalizacijos įstatymą. Ateivis, kuris nori tapti Kanados piliėčiu, tai yra būti Didbritanijos pavaldiniu — turi būti gero charakteriaus, turi suprantamai pažinti anglų arba francuzų kalbą, turi išgyventi nemažiau penkis metus Britanijos viešpatystėj ir Kanadoj nors vienus metus prieš padavimą aplikacijai.

Kaip Jungt. Valstijose, taip ir Kanadoj, ateivis turi paduoti aplikaciją paskirtam teisnui, bet teismas turi teisę tik spręsti, jog ateivis „yra tink-

mas ir geras asmuo tapti piliėčiu“.

Kanadoj valstybės sekretorius duoda pilietystę Davimas pilietystės yra rankose ministerio (valstybės sekretoriaus) ir jis gali, be jokios priežasties, duoti arba sulaukyti certifikatą.

Naturalizuotas pilietytis čia, kaip ir Jungt. Valstijose, gali pamesti savo pilietystę — apgavimai išgaunant certifikatą, jeigu nubausti už sulaužymą įstatymų, jeigu per ilgai išbūna svetimoje šaly ir tt.

Nuo 1924 m. kiniečiai neįleisti į Kanadą, nuo 1924 m. iki 1931 m., tik kiniečiai buvo įleisti nuolatiniam apsigyvenimui. Kinijos pirkėjai, studentai ir svečiai del biznio ir pasilinksmimo gali įvažiuoti Kanadon, po bonu, suprantama. Valdiški darbininkai su savo tarnais leidžiami irgi. Kanados naturalizacijos įstatymas nedaro skirtumo prieš orientališkus žmones, kaip daroma Jungt. Valstijose. Sulig 1931 m. raportu daug kiniečių ir japoniečių įgijo pilietystę.

1931 m. iš 42,037 apsigyvenusių kiniečių net 2,946 tapo piliėčiais ir iš 12,261 japoniečių net 4,576 tapo piliėčiais, kuomet 1921 m. iš 36,924 kiniečių 1,766 tapo piliėčiais ir iš 11,650 japoniečių net 3,903 tapo piliėčiais. FLIS.

Rimti Juokai

SAPNŲ „ISVIROZIJIMAS“.

Abstinentą sapne matyti — reiškia, gerk tiktai tada, kada tavęs niekas nemato. Aklu būti — reiškia įstojimą į bolševikų partiją.

Bala. Įkristi į balą — vadinasi, sausas iš jos nebeatsikelsi.

Blaivybę platinti — pelningas šių dienų užsiėmimas.

Cimbalais skambinti — reiškia sunkų triušą ir prakaito išliejimą.

Čiaudėti ant savo anytos — bus dideli barmiai ir perkunija tavo namuose.

Dešrą su kopustais, be degtinės, valgyti — nusiminimas ir desperacija.

Degtinę daryti ir gerti — reiškia ilgą ir skausmingą mirtį.

Ežį glostyti — susipyksi su geru draugu.

Erzila lenktyneis įsigyti — reiškia, neturėjo boba bėdos, tai nusipirko kiaulaitę.

Graborių sveikintis — tuomet iš paliauk gėręs namine, nes bus blogai.

Grybus valgyti — reiškia vidurių nemalimą.

Krokodilį verkiantį matyti — saugokis to draugo, kuris tau daug žada.

Kometą už uodegos laikyti — nieko nereiškia.

Loterijos bilietą pirkti — kitas nuostolis.

Lėkti eroplanu — nereiškia, kad kada nors perskrisi Atlantiką.

Metėoras — pasaulio galo nereiškia, todėl nesiskubink paskutinį dolerį pragerti.

Motorciklis — pagreitintas sprando nusiskukimas.

Neprietelį sapne smaugti — reiškia dirbti naudingą visuomenei darbą.

Notarą bučiuoti — gausi apdraustą laišką, reikalaujantį apsimokėti skolas.

Orą rėčiu gaudyti — tuščios pastangos ir nepasiekiami troškimai.

Orlaivį nusipirkti — reiškia tai patį, kaip loterijos laimėjimą sapnuoti.

Pakaruklį sapne smaugti — ženklina sunkų miegą ir negryną sąžinę.

Palocių sapne turėti — reiškia, kad pirm eisiant gulti skaitai per daug poezijos.

Rodyti liežuvį savo žmonai

— geras požymis, nes jei jo nemiegojamas neparodysi, tą dieną nereiks susibarti.

Rojų būti — nereiškia, kad turi važiuoti į Rusiją.

Sužieduotinę sapne matyti — nepavojinga, nes gali vestuvių ir nebūti.

Smuklę pilną girtų žmonių matyti — netrukus gali susilaukti labai edrių svečių, kurie namo išvykę tave visai apkalbės.

Turėti automobilį — nemažas nuostolis.

Taupyti pinigų sapne — pradėk taupyti ir nesapnuodamas.

Vekselį sapne pasirašyti — nereikia nusigasti, nes jo išpirkti nereikės.

Vilką netikėtai susitikti — nelabai geras sapnas; gali kas nors išpašalų įkšti.

Žolę krimsti — reiškia, kad atsigulei nedavalges.

Žvakės sapne gesinti — blogas tik zakristijonui, nes klebonas gali jį iš darbo atstatyti.

Kuopu Susirinkimai

Mt. Carmel, Pa. SLA. 52 kuopos susirinkimas įvyks 9 d. liepos, 2 val. po pietų, Augusto Pajaujo sveitainėj. Visi nariai ir narės malonėkai pribūti ir užsimokėti mėnesines duokles. Taipgi bus svarstoma pirmo apskričio išvažiavimo-pikniko reikalas, kuris įvyks 16 d. liepos, Lakewood Parke.

Juozas Paskevičius — sekr.

Mt. Greenwood, Ill. Iš priežasties tarpšvenčių, SLA. 178 kuopos pusmetinis susirinkimas iš 2 d. liepos nukeltas į 9 d. liepos, kuris įvyks paprasto sveitainėj, 1 val. po pietų. Visi nariai malonėkai atsilankyti ir užsimokėti užvilktas mokeskis, kad neliktumet suspenduoti. Taipgi turime ir kitų reikalų aptarimui. Atsiveskite savo draugus ir drauges prirašyti prie S. L. A. 178 kuopos.

Kviečia Valdyba.

Tacoma, Wash. SLA. 189 kuopos susirinkimas įvyks liepos 9 d., 11:30 val. ryte, pas draugą J. Cedmen, po num. 3511 So. 60-th St. Kuopos susirinkime buvo nutarta sekančių susirinkimą laikyti pas kitą draugą, bet vėliau del kai kurių priežasčių likos atmainyta. Taigi visi nariai kviečiami atsilankyti ir augščiau nurodytą vietą.

A. Nokas — sekr.

Aliquippa, Pa. SLA. 247 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 9 d. liepos, 1 val. po pietų, Einiko namuose. Visi draugai malonėkai pribūti, nes turime daug svarbių dalykų apsvartymui. Ateidami atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 247 kuopos.

J. Plečkaitis — sekr.

Greenfield, Mass. SLA. 297 kuopos susirinkimas įvyks liepos 9 d., paprastu laiku ir paprastoje vietoje, K. of C. sveitainėj. Kviečiami visi nariai atsilankyti ir užsimokėti užvilktas mokeskis. Taipgi yra ir kitų reikalų aptarimui. Atsiveskite savo draugus ir drauges prirašyti prie SLA. 297 kuopos.

A. Jonelinas — sekr.

— Kas juokus daro su rytojumi, tas negali tikėtis gero rytojaus.

Tel. Newtown 4464 ANT. J. VALANTIEJUS, Laisninotas Graborių ir Balsamuotojas. Aprauda visose šakose. Notary Public. 54-41 — 72nd Street, (4 Lexington Ave.) arti Grand St., Maspeth, L.I.N.Y.

Reumatizmas Sausgėle Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — rauenų sukiniu, nes skaudėjimai nat patalo paguldo. CAPSICO COMPOUND mostis lengvai prašalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c, per paštą 55c. ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtesnis 75c. Knyga: „SALTINIS SVEIKATOS“ augalais gydysis, kaina 50 centų. JUSTIN KULIS, 3259 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.

Paieškojimai

Jackevičius Jeronimas, gyvenęs 146 Ferry St., Newark, N. J. ir Bostone.

Pševorskaitės, El'na (Šiaulienė), Zosė ir Stasė, kilę iš Seirijų valsč. Perminai, Antanas ir Marijona, Antanas kilęs iš Mažeikių apskr., Marijona iš Raseinių apskr., atvykusi Amerikon iš Glasgow, Škotijos. Lukošius Albinas, Jono s., kilęs iš Drukių km., Telšių apskr., dirbęs Kensington, Ill. cukraus fabri-ke.

Ieškomieji arba apie juos ką žinantieji teiksis atsiliepti į Consulate General of Lithuania, 11 Waverly Place East, New York, N. Y.

Antanas Ružinskas (Rush), kilęs iš Akmenės miestelio, Mažeikių apskr. 1926 metais gyvenęs 6126 Second Blvd., Detroit, Mich.

Antanas Salykis, kilęs iš Vartų kaimo, Krosnos valsčiaus, Mariampolės apskr. Pastaruoju žinomu adresu gyvenęs 194 Charles Street, Scranton, Pa.

Ieškomieji ar žiną apie juos asmens yra prašomi susižinoti su Lietuvos Pasivienijimu: LITHUANIAN LEGATION, 2622 — 16th Street, N. W., WASHINGTON, D. C.

Stambus Nebojimas

yra geras terminas tiems vyrams ir moterims, kuriems stokuoja gyvumo ir spēkų — yra tik pusiau tiek tvirti, kiek jie turėtų būti.

Nuga-Tone

yra Gydymojo Specialisto preskripcija, kuri suteikia geresnę sveikatą, daugiau spēkų ir daugiau gyvumo tukstantiems vyrų ir moterų virš keturiasdešimt arba keturiasdešimt penkių metų amžiaus. Jusų vaistninkas parduos jums vieno mėnesio vartojimui NUGA-TONE tabletkų už vieną dolerį, tikrieji yra pilnai garantuoti — neprimkite užduoduojus — jus galite gauti tikrasias.

Atydai

Lietuvi, lietuve, jeigu nori žinoti ką reiškia Etninės Kultūros Draugija Lietuvoje ir jos apie 20 skyrių, tai užsiprenumeruok savaitinį laikraštį „Laisvamanis“ — Duonelaičio gatvė Nr. 3a, Kaunas, Lithuania. — Tik \$1.80 metams.

Šiandien niekas neginėčia, kad Amerikos lietuviai prisidėjo nemažai prie įkurimo nepriklausomos valstybės Lietuvos. Ir galutinai Lietuvos piliėčius išvaduos iš dviasios vergijos, tik amerikietis lietuvis, vykdydamas gyvenimą: kas dora, gražu ir gera.

Tad švieskimės ir kitiems prigelbėkime švietis.

Kviečiu užsiprenumeruoti „Laisvamanį“ —tik \$1.80 metams.

Dr. A. L. Graičunas, 3310 S. Halsted St., Chicago, Ill.

LIETUVA Švedų Amerikos Linija NEW YORK—KLAIPEDA

Per Gothenburgą PIGIOS LAIVAKORTĖS Greita kelionė į Lietuvą per Švediją. Nuolatiniai išplaukimai iš New Yorko Pier 97, gale W. 57-th St. S.S. „Drottningholm“ liepos 13 M.L. „Gripsholm“ Liepos 28 M.L. „Kungsholm“ Rugpiū. 19 S.S. „Drottningholm“ Rugp. 24 Keliaujantiems „Baltuoju Švedų Laivynu“ — kelionė buna pertrumpa. Gauk brošūrėlę „Bendros Informacijos Kelionėje į Klaipėdą“. Kreipkis į vietinį laivakorčių agentą, asmeniška ir laišku, arba: SWEDISH AMERICAN LINE 21 State St., New York, N. Y. Chicago, Ill. 181 N. Michigan Ave. Boston, Mass. 10 State Street Detroit, Mich. 73 Monroe St. Montreal Que., Can. 1410 Stanley St.

LIETUVA

Nuolatiniai Išplaukimai SMAGI KELIONĖ ŽEMOS KAINOS Informacijų klauskite pas vietinius acentus arba SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE 27 Whitehall St., New York

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS IR PASTOVIUJU KOMISIJU ADRESAI

- Pildomoji Taryba: S. Gegužis, Prez., Mahanoy City, Pa. A. Mikalauškas, Vice Prez., 2309 E. 21-st St., Brooklyn, N. Y. M. J. Vinikas, Sekr., 307 W. 30-th St., New York, N. Y. K. P. Gugis, Išdinin., 3323 So. Halsted St., Chicago, Ill. Dr. J. S. Staneslow, Dr.-Kv., 95 N. Main St., Waterbury, Conn. J. Januškevičius, Jr., Iš. Gl., 219 S. Highland St., Hartford, Conn. S. Mockus, Iš. Gl., 327 E Street, So. Boston, Mass.

- Kontrolės Komisija: J. J. Bachunas, Sodus, Mich. X. Strumskis, 115 So. 1-st Street, Brooklyn, N. Y. M. A. Raginskas, Box 144, Plymouth, Pa.

- Istatų Komisija: P. W. Birštonas, Oak Street, Shenandoah, Pa. F. J. Bagočius, 253 W. Broadway, So. Boston, Mass. J. B. Borden, 105 West Monroe St., Chicago, Ill.

- Apšvietos Komisija: Dr. M. J. Vinikas, 3705 — 68-th St., Woodside, L. I., N. Y. Dr. J. T. Baltrušaitienė, 205 Seneca St., Pittsburgh, Pa. Dr. K. Drangelis, 2403 W. 63-rd St., Chicago, Ill.

- Sveikatos Komisija: Dr. A. Montvidas, 2400 Madison St., Chicago, Ill. Dr. J. Jonkaitis, 3732 Michigan Ave., Detroit, Mich. Dr. E. G. Klimas, 2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

- SLA. Štovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija: Adv. N. Rastenis, 700 W. Lombard St., Baltimore, Md. J. Ginkus, 495 Grand St., Brooklyn, N. Y. J. Bučinskas, 75 Glenwood Ave., Binghamton, N. Y.

- Finansų Komisija: A. A. Ollis, 100 N. La Salle St., Chicago, Ill. J. P. Varkala, 3241 So. Halsted St., Chicago, Ill. J. J. Grišius, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

- Labdarybės Komisija: P. Jurgelutė, 307 W. 30-th St., New York, N. Y. E. Griugitė, 907 E. 130-th St., Cleveland, Ohio.

- Jaunuolių Komisija: E. Mikuziūtė, 2121 N. Western Ave., Chicago, Ill. J. Antanavičius, 16 Evans St., Brooklyn, N. Y. J. Mitrikaitė, 96 Vernon St., Worcester, Mass.

Istorija Apie Lietuvius

(Apžvalga knygos „The Book of History arba History of All Nations“. Skiriu žurnalistui a. a. J. Strimaičiui.)

Šis anglų kalba veikalas yra 14 tomų, su 8,000 iliustracijų, surašyta 2,214 rašėjų ar autorių. Išleista New Yorko The Grolier Society ir Londono The Educational Book Co.

Vokiečiai Pasimokino iš Lietuvos Civilizacijos.

Aštuntas tomas sutraukose „The Peoples of Western Europe — Vakarų Europos žmonės“ ir „Origin of the Teutons“, 3,427 pusl., sako: „The Teutons received but few elements of civilization from Lithuanian group during immediate neighbourhood“. Tiesa, paskiau pasako buk lietuviai daugiau pasėmė civilizacijos ir vokiečių, negu vokiečiai iš lietuvių ir tt.

Šeštas tomas sutraukose „The Origin of the Eastern Slavs“ atskirose rubrikose „A characteristic group“, „The Art of war in Lithuania“, „Typical woodland“ gana aktyviai lietuvii būdą ir ištvėrę atvėduoja.

Lietuvių Mitologija.

Sutrauka „Pagan Beliefs of Lithuanians“ pasako ar parodo buk Lietuva vardą gavo nuo stambeldiškos dievės Letuva, kuri buvus Deity of Happiness — Laimės dievė. Ragutis buvęs „The deity of joy and marriage“.

Daugiau link Lietuvos dievių sako: „We find among them Three Chief deities, similar to the Indian (žinok ne indionų, bet indusų) Trimurti and later Greek Trithemism. The place of Zeus was taken in their creed by Perkunas (Thunder), represented as a strong man holding a stone hammer or arrow in his hand; Atrimpos, who was conceived in shape of a Sea — Serpent twined into a circle, corresponded to Poseidon, while Paklav, a grey-bearded, palefaced old man, with his head swathed in linen, was regarded as the God of the Lower World“. „Besides there, the Sun, Moon, stars, animals, birds, snakes, and even frogs were worshipped. The Sun God had various names, for example Satvaros; The Moon goddess was called Lajma; The rain deity, Letu- vanis. The whole realm of Nature was animated by good and evil Divine beings, on which the life of man was dependent at every turn and step. Among such we find the deities Led and Lado, who were also known to the slavs. Ragutis, the deity of joy and marriage. Letuva, the deity of Happiness“. Pasakoma „Lithuanians also believed in a life after death. They equipped the dead man with all that he had required on earth — weapons, ornaments and clothes, horses, hawks, slaves and wives. They were then all burnt and their ashes laid in the grave. A funeral feast was held in commemoration“.

Gediminas Demonstravo Lietuvių Didvyrybę ir Narsybę.

Dr. Kudirka, lietuvių himno autorius, kad ir nebuvo skaitęs „Istorijos Knygos“, bet gerai ir teisingai atspėjo senovinės Lietuvos valstybingumo žygius. Mat himnan įtraukė „Lietuva tėvynė mūsų, tu did-“

vyrių žemė ir tt.“ 6-tas tomas 3,218 pusl. sako:

„Russian districts composed with it the predominant part of the Lithuanian State, which under Gedemin, was The First Power of Eastern Europe“.

Daugiau apie Gediminą: „Although still a pagan, Gedemin married Russian princess, and allowed her to live according to the Christian faith and educate their children in it“. „He (suprask Gediminas) married his son Algirdas to a princess of Wolhynia. One daughter to prince Symeon of Moscow, and another to prince of Twer. Aldona wedded Casimir of Poland. The fourth daughter, Boleslaw Trojdenovich of Mosovia-Mazurija“. Toliau pasakoma buk Gediminas užvedęs formales kolonijas, uždėjęs miestus ir miestelius kad ir vokiško pavyzdžio, bet sistematiško stiliaus. Gediminas uždėjęs Vilnių ir tt.

Toliau nukalba apie jo 6 sunus. Sunai buvę: Monvydas, Narymantas, Kariotas, Algirdas, Keistutis ir Subertas.

Lietuvos Paveikslai.

6-tame tome 3,216—17 pusl. 1) Ostros Bromo bažnyčia; 2) Vilniaus Katedra; 3) Verkių palocius (Cariškų gub. buveinė); 4) Zarečės tiltas. Po paveikslu parašas „Views in Wilno, The Ancient Capital of Lithuania“. 3,249 paveikslas ant viso puslapio, tai Liublino Unijos cirko karnivalas. Po paveikslu parašas: The religious celebration of the union of Poland and Lithuania, which has been proclaimed on July 1, 1569“.

Lietuviai Lenkus Valdė.

3,229 pusl. sutraukoje „Lithuanians Place in the Dual monarchy“. Čia matoma, kad Lietuvių-Lenkų dvinė valstybė ar monarchinė respublika vadovautama ne lenkų, bet lietuvių. 3,224 pusl. sutrauka „Poland under Jagellons“ atrodo lig angliai Airijoje, o lietuviai Lenkijoje tarpe 1387—1572 metų.

Arionų Lopšys—Lietuva.

The Book of History apie arionus taip pat gerai nukalba. Tas duoda suprasti, buk lietuviai buvo pirmiausi europiečiai, kurie Europoje pradėję žemdirbystę, gyvulių auklėjimą ir tt. Šiame dalykė taip pat nukalba kitas Amerikos istorikas, filosofijos daktaras Herbertas H. Gowen knygoje „Aria“ arba „Short History of Aria“. 28 pusl. sako: „The cradle of the Aryan speaking peoples has been variously placed by ethnologists, but is now generally sought somewhere in E. Europe. Some have fixed upon what is now Lithuania — Lietuva“.

M. Stakėnas.

Iš Londono pranešama, kad Afrikos tyruose rasta 130 užtroškusių somali giminės negrų. Ši negrų grupė leidosi iš italų valdomos Somali kolonijos į anglų valdomą koloniją Kenya, bet kely paklydo ir patekusi į labai sausą sritį užtroško.

Pušynuos Vėtrai Suokiant

(Arimų meilės daina)

Ošiančių pušynų kvapas jau dvelkė tirpstančio sniego prakaitu. Uoginto berno Petro krutinė vis labiau svaigo tuo pušynų kvapu, pakliuomė vėtrai prabėgant, skardžiai upe- liam čierlenant. Išėdavo bergai tos pačios dalios.

Vakarais, kaip palaidytas karves į tvartus suvarydavo ir varlės iš pelkės net pražydėju- sį sodą kurkynėm užliedavo — bernas parjodavo širmį ir pro Kunčiaus kiemą prajodamas klausdavo:

Tikrai širdyse Petro ir Astutės buvo kažkas bendro. Viens be kito net nerimdavo. Tik vasarai kaitriū kalnus sukepinus ir žolei pievose smar- kiau išėlus, pajuto pilko vargo bernas taip didžią meilę mern- gai tos pačios dalios.

— Josim, Astute, tuojaus? — Aš ir paskiau valanda iš- jojus, vistiek tave pralenksiu, — juokais atsakydavo jam.

Bobos net plektus poryt mė- gindavo, kad Uoginto bernas visai Astė ištvirkins, naktigon- nės vesdamas. O jei Petras jų dūris nusispaudavo ir tą pačią dra-lia-liaa per kaimą švilpdavo...

Nutildavo mykusios tvar- tuose karvės, kai kas iš kai- mynų užgesindavo šviesą ir dūris standžiai užsausdavo. Tada tik sužvangėdavo arkliai kanopos ir iš kaimo išjodavo Astė — širmai balsvu pirma, o ant juodbėrio paskui.

— Žiurėk, gal ligi rytui jo- si, — vis jam porydavo Astė. O Petras, vietoj atsakymo, sušvilpdavo, paspausdavo širmį batkulniu ir kaip vėjas nudul- kėdavo smieliniu vieškeliu. Astutė tada sukvatodavo, su- šerdavo juodžiu kanapiniu pa- vadžiu ir — žiurėk jau greta Petro nešinas.

Nuskandavo abu už Trakelio

miško į paupe, supančiodavo žirgus abu ir kur nors ties pušimi prisėdė, ilgai paupe, pušyną skardžiu kvatojimu aidindavo. Abiem gyventi taip gera, kad ir pilksai vargas netaip buvo kartus.

Ir tai kas vakarą tylų kar- todavos dažnai, ilgai.

Kartą dangus buvo nusag- stytas žvaigždėm. Lauke šilta ir ramu. O pušynas neramiai ošė. Jiedu ristaisiais iš kaimo išjojo. Vėl tas pat kvatojimas. Užragintas bėris buvo taip spartus, kad Petras ir muša- mu širmuku pavyti negalėjo. Ir vieškelis tiesėsi pirmyn, o krumaj liko iš paskos, Belenk- tyniuojant su vėju, ties patra- kės tiltu tik nykumoj sudun- dėjo kas, supuškėjo upokšnio vandenį ir dėjonės nepasigir- do. Atlėkęs širmiu Petras, sus- tingo vietoj. Juodbėrio koja buvo įkišta perlužusiu tiltelin, o nukritusi upokšnin miela Ast- tė tik truputėlį dar judėjo. Ir ugnimi apsemta Petro širdis ištraukė su smarkiai sudaužy- ta galva Astutę, daug vandens pritraukusi. Lyg vėjo spar- tais širmis du į kaimą nešė, jau lupose skardžiam kvatoji- mui nutilus, jau žaliai pušy- nui kaž kodėl taip gailiai vė- troj suokiant...

Ta pati vasara kvatojo su- žydusiais papieviais ir vagos klostės lygios, ar plieno dal- giai švilpė. Uoginto berno at- segtą krutinę laižė karšti sau- lės spinduliai, o lupos garsiai švilpė, tik jau gailiai. Ir švil- pės dar gailiau kloniais nu- viršdavo, kaip žaliąjam pušy- ne imdavo neramiai pilkosios vėtros suokti.

J. Gaigalas—V. Dainoras.

Tadas Kosciuška

Susirinkusių Liublino didžiū- nų nutarimas sujungti amžinai Lietuvą ir Lenkiją į vieną val- stybę, arba taip vadinama Liublino unija, užnėrė Lietuvai ant kaklo kilpą. Lenkija, išti- žusiu ponų valdoma, braškėjo kaip senas žydo vežimas, pa- mažu iro, smuko ir artėjo prie bedugnės. Del tos unijos kartu smuko ir Lietuva. Kiekviena Lenkijos dėmė teršė kartu ir Lietuvą.

Netikslio valdymo dėka, sve- timieji, ypač rusai, pradėjo į valstybės vidaus reikalus ki- štis vis labiau.

Ponai, lenkų šleikta, kuri val- stybės valdyme turėjo lemia- mus reikšmes, svetimųjų įta- kai buvo pasidavusi su dvasia ir kunu. Todėl nenuostabu, kad jų svetimų pastangoms pra- žudyt kraštą, ne tik dar nesiprie- šino, bet dar pritarė, ką paro- dė ir susirinkę į seimą Targo- viciuose.

Tačiau buvo tokių, kurie pa- vojų vis tik matė ir panoro žūt-but gelbėti kraštą. Pirmas, aiškiai pajutęs artėjančią pra- žūtį ir energingiausiai stojęs į kovą už krašto laisvę buvo Tadas Kosciuška.

Tadas Kosciuška, kilęs iš senos lietuvių bajorų giminės, gimė 1746 metais. Jis jau iš pat mažens turėjo patraukimą prie kariškų dalykų, taigi ir mokinosi iš pradžios Varšvos kadetų korpusu, o paskui Ver- salio karo akademijoj.

Kosciuška, baigęs kariškus mokslus, išvyko į Ameriką. Aštuonioliktos amžiaus pabaigo- je šiaurinės Amerikos gyven- tojai, nepatenkinti Anglijos pastangomis ir budais tvarkyti kraštą, sukilo, pradėjo su an- gliais karą, kuris istorijoje yra žinomas Amerikos nepriklauso- mybės karo vardu. Kosciuška, budamas laisvės šalininkas, a- merikonų norams gyvai prita- rė ir pats stėjo savanorių jų pusėn.

Sukilimą ruošė ir karą vedė garsusis Washingtonas. Karas buvo sunkus. Tačiau amerikoi- nai ištesėjo. Nenusivylė ir Kosciuška. Jis taip buvo gabus ir taip narsus, kad atkreipė augstosios karo vadovybės dė- mesį, o pats vyriausias kariuo- menės vadas Washingtonas padarė jį savo adjutantu, pas- kui gi apdovanojo auščiausiu garbės ženklu, taip vadinamu Cincinnati ordenu, ir pakėlė į generolus.

Amerikonai karą laimėjo ir sukūrė dabartinės Jungtinės Amerikos Valstijas. Kosciuška galėjo gražiai sau gyventi ir tenai. Tačiau jis nepanorėjo pasilikti ir sudžiuti. Jungtinių Amerikos Valstijų laisvės ka- ras jo sieloje užkurė didelį gaisrą. Jis aiškiai pamatė, kad ir kitos tautos sau laisvę at- gauna ginklu ir jėga. Jis suly- gino kitų valstybių buvį su sa- vo krašto buviu ir negalėjo bu- ti del to ramus. Jį Lietuvos— Lenkijos likimas kankino ir to- jis neperešė — pasirijo kovo- ti. Taigi metė Ameriką, visas žadėtas garbes bei turtus ir sugrįžo į namus.

Čia jam pasisekė kiek suju- dinti žmones, pažadinti jų są- žinę. Žmonės pradėjo bruzdėti, ginkluotis, grašinti svetimie- siems, pamoro ginti savo teis- ses. Visų jų prysakys tojo pats Kosciuška.

Pirmą kartą Kosciuška susi- durė su rusais ties Raclavicais ir čia rusus sukulė. Kiek vėliau juos sumalė ties Varšava ir ties Vilniumi. Rusai traukėsi galvotrukčiais. Kaip jie buvo įbauginti, jau galima suprasti iš to, kad Varšavoje jie paliko ir iždą, ir visus dokumentus.

Tačiau Lietuva ir Lenkija buvo rusams ir kitiems per- daud riebūs kąsnis, kad jie jį taip ramiai iš dantų paleistų. Rusai pasirijo žūt but sutriu- šinti Kosciušką ir visam lais- vės judėjimui padaryti galą.

GYVENIMO RUOZAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

CHARAKTERIS.

Kaip žmogus pats pasirodo kuo jis yra. Senis Jokubas, kurs nedaug kalbėdavo, bet daug pasakydavo, vieną kartą, besikalbėdamas su Endrių Jurgiu, sako:

„Jei tu studiuoji kieno nors charakterį, nori sužinoti žmogaus būdą, tai studiuok smulkmenas, su kuriomis žmogui gyvenime tenka susidurti, nes dideliuose dalykuose kiekvienas buna labai atsargus, saugojas parodyti savo charakterį; jis visuomet nori save pasirodyti tuo, kuo nėra ir todėl sunku suprasti jo tikrasai budas. Bet mažuose dalykuose tulas nesi- saugoja ir todėl pats pasirodo kuo jis tikrai yra“.

Dirbtuvėse, kur yra samdomi viršininkai ir jiems moka- mos didesnės algos, negu paprastiesiems darbininkams — toki perdetiniai moka skaityti žmonių charakterius. Kuris to mesu- geba, tas negali būti sekmingu darbo užvaizda. Žinoma, apart mokėjimo skaityti žmonių charakterius, jis turi turėti ir kitas kvalifikacijas, to biznio ar tos profesijos prityrimus.

Jei tu gavai kur naują darbą pas naują darbdavį, tai vi- supirmiausiai tavo viršaitis tėms tave tuomet, kai tu ma- žiausiai manai, kad tave kas tēmija. Jei tu perdažnai žiūrėsi į ant sienos kabantį laikrodį, ar, nesant darbvietėje laikro- džio, žiūrėsi pro langą į bogštę ar keno lange esantį laikrodį, o jei ir tenai nebus, tai žiūrėsi į savo laikrodėlį — tai tavo viršaitis greitai pastebės, kad tu daugiau rupiniesi kiek dar laiko turėsi dirbti iki pietų, ar iki vakarui, negu pačiu darbu, kuriam samdytojas tave pasamdė. O jeigu nori sužinoti savo perdetinio charakterį, taip pat studiuok jį tuomet, kai jis tave nemato. Tėmyk jo detačius, mažos vertės elgėsius. Indijoj, kuomet advokatas tardo teisme liudininką ar kaltinamąjį, — visuomet tēmija jo kojų pirštus. Mat, indusai iš prigimties tokio budo, kad gali užmušti žmogų, apiplėšti ar kitą kokį kriminalinį prasižengimą prieš įstatymus papildyti, bet tardo- mi visiškai nesineruoja. Mandagiai, atvirai liudininko kre- sėje sėdėdamas liudininkas, po priėmimui prisiegos, meluoja ir nerausta. Nesuprasi, kada jis sako teisybę ir kada melas prasideda, ar baigiasi. Prityrę advokatai 'sako, kuomet indus pradeda meluoti, tai krutina kojų pirštus taip, kaip kati- nas judina uodegą, žiurėdamas į narvelų uždarytą kanarką. Iš tokio kojų pirštų krutinimo advokatai sprendžia, kiek tei- singai indusas liudija.

Galbut kad ir mūsų teismuose, susirinkimuose ar drau- giškuose pasikalbėjimuose balti žmonės, meluodami, krutina kojų pirštus taip, kaip ir indusai, tik čion advokatai negali pasinaudoti tuo gudrumu, nes šio krašto žmonės dėvi batus, tai jų kojų pirštų nesimato.

Rodos niekam nėra paslaptis, kad žmonių gentis gema nevienodo charakterio. Vieni žmonės yra apsigimę švelnaus charakterio, geraširdžiai; tokie žmonės pasiriję dalytis su kitais paskutiniu kąsniu duonos; jie visai nepaiso, ką pats ry- toj dės į burną. Mielaširdžias, nuolaidus žmogus, dažniau- siai, buna pats nelaimingiausias delto, kad juo naudojami įvai- rūš išnaudotojai, apsimetę draugais: meluoja stačiai į akis žiurėdami, nerausta, nē kojų pirštų nekrutindami, ir ima pas- kutinį centą iš geraširdžio, prižadėdami už dvejų-trijų dienų su padėka gražinti, o tuo pat laiku savo širdy žino, kad savo duodamo pažado nē nemano laikytis.

Taip pat matome tokio prigimimo charakterio žmonių, kurie, nežiurint kokius mokslus butų baigę, — jo charakterio nepakeičia. Jei iš prigimties žiaurais charakterio žmogus su tavim mandagiai elgsis, kavodamas prieš tave, tai žinok, kad jis ko nors iš tavęs tikisi ir tau daro didelį malonumą manda- giai su tavim kalbėdamas. Su tokio charakterio žmogui buk atsargus.

Jei nori sužinoti vyro būdą — paklausk jo, kokios jis li- gos labiausiai bijo? Jis greitai atsakys piktosios, jei jis yra neištikimas savo žmonai, nes užklaustas išnetyčių — pirmiau- siai jis pagalvos pats apie save. O paklausk moters, kokios ligos ji labiausiai bijosi? Ji greitai atsakys „šiltinės“, nes ji pirmiausiai atsimys apie savo vaikus.

Studijimas charakterio kitų žmonių nėra taip jau kom- plikuotas dalykas, o vienok begalo didelis žmonių nuošimtis to suvis nestudiuoja.

Mūsų jaunoji karta butinai turėtų nepamiršti tos gyve- nimo pamokos pastudiuoti, nes pažinimas charakterio savo mylimo ar mylimos gali tave apsaugoti visam amžiui nuo vargo, nelaimės, barnių, muštynių ir net tragedijų.

Jei nori apšvest, eiti į biznį ar rašytis į organizaciją, už- megsti draugingumo ryšius su nepažįstamu — buk pats savo saugotoju. Buk atsargus su kuom turi reikalą. Visuomet lai- mingesnė bus ta pora, kurių budai bus artimi vienas kitam.

Kosciuška numatė visus sa- paskutinis taušis. Kosciuška vo priešų planus ir nutarė ne- pateko nelaisvėn, gyvi likė ka- leisti jų įvykdinti. Norėdamas užkirsti kelią Ferzeno kariuo- menės gi niekas nebeorganiza- menei susijungti su Suvorovo kariuomene, jis, nors ir nedaug duoti kraštą nuo svetimų glo- puolė rusus. Rusų buvo tris- kratas daugiau. Mušis tęsėsi istišą dieną ir ilgai niekas ne- galėjo nuspręsti, kas laimės. Tačiau Kosciuškos kariai vie- nas po kito tirpo, jų eilės rėta- jo ir rusai jas sunaikino visi-škai.

Kosciuška išbuvo nelaisvėje ligi į sostą įžengė caras Povy- las. Povyilas ir Kosciušką iš nelaisvės išleido. Atgavęs lais- vę, jis išvyko užsienin ir savo kraštan gyvas nebesugrįžo. Mi- Lenkijai. Ištikrųjų, tai buvo rė 1817 metais.

LIETUVIAI AMERIKOJE

CLEVELAND, OHIO.
ALTS. 18 Kp. Piknikas.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 18 kuopa rengia šeimynišką pikniką, kuris įvyks liepos 9 d., Steponaičio uky, Richmond Rd. Vieta labai graži, geras kelias privažiavimui ir visai lengva surasti. O už vis geriausia, tai kad įžanga už dyką, kas kaip tik atitinka šiems sunklaikiams. Todel visai nesimato kliūčių, kad kas galėtų susilaikyti į šį parengimą neatvykęs. Visa ko reikia, tai kokią vieną-kitą dešrą į ragažę įsimesti ir atvykti, o kiti trukimai bus ant vietos papildyta.

Visi nuosirdžiai esate kviečiami šiame piknike dalyvauti; visi kurie mylite smagiai dieną praleisti tyrame ore, gražioje geroje bežeidžiant — šia me parengime bukite. Liepos 9 dieną tikimės visus šio miesto ir apylinkės lietuvius tame parengime matyti.

Vaziuokite Euclid Ave. iki Highland Rd. Nuo čia iki Richmond Rd. Pavažiavus Richmond Rd. kokią mylią rasite vietą išvažiavimo-pikniko. Sukite vis po dešinei minėtiais keliais; iš kitos pusės — priešingai.

Iki pasimatymo ALTS. 18 kp. piknike.

J. Brazauskas,
A. M. Praškevičius.

CHICAGO, ILL.

1,500 Išpildys Lietuvių Dienos Programą Pasaulinėj Parodoj.
Dainuos 700 Daidininkų Choras, Gros 200 Orkestras.

700 dainininkų choras, 200 muzikų orkestras, apie 200 kėjų, solistai, kauoetojai ir gyvi paveikslai sudarys programą Lietuvių Dienos Chicago Pasaulinėj parodoje, liepos 16, Court of The Hall of Science.

NBC. Transliuos „Liet. Dienos“ Programą.

Programas bus labai turtingas dainavimu, šokiais ir orkestrine muzika ir nusitęs apie tris valandas. Svarbesnės programo dalys bus perduodamos per National Broadcasting System radio stotis, kad tie lietuviai, kurie negalės atsilankyti į parodą, turėtų progą programą išgirsti.

Prof. Bender Pakviestas į Kalbėtojus.

Chorą diriguos prof. Antanas Pocius, orkestrą — Kazys Steponavičius. Dainuos J. Babravičius, Amerikon žadanti atvykti operos dainininkė Marijona Rakauskaitė ir kiti. Kalbės Lietuvos nepaprastasi pasiuntinys Washingtone Bronius Balutis, parodos komiteto pirmininkas Pranas Mastauskas ir Princeton universiteto filologijos profesorius, didelis lietuvių draugas, prof. Bendoris, jeigu jis prielankiai atsakys į parodos komiteto pakvietimą kalbėti Lietuvių Dienoje.

Johnny Goodman, J. Sharkey Lietuvių Dienoje.

Be muzikalo programo, komitetas, ypatingai Dr. J. Poška, ruošia platų ir nepaprastai įdomų sporto programą, kuriame dalyvauja naujai gauto čempionatą laimėjęs Johnny Goodman, Omaha, Nebraska, lietuvis, Jack Sharkey — pasaulinis bokso čempionas, Billy Burke, buvęs profesionalas golfo čempionas, Karolis Požėla, kuris žada atvykti į Lietuvių Dieną iš Anglijos, ir eilė kitų pasauliniai pagarsėjusių lietuvių sporto žvaigždžių.

Dalyvaus 200 Sportininkų.

Sporto programos įvyks prieš muzikalį programą, tvenkiny, netoli nuo 12-tos gatvės vartų. Į programą įeis apie 20 įvairių sporto rūšių ir žaidimuose dalyvaus apie 200 sportininkų — visi lietuviai.

Koresp.

LOS ANGELES, CAL.
Paskaita Apie Lietuvą.

Birželio 14 d. vienoje Los Angeles viešųjų mokyklų buvo paskaita apie Lietuvą. Skaitė ponja Ona Bielskienė, buvusio Lietuvos Konsulo žmona. Augštesnių skyrių vaikams pritaikyto formoj prelegentė apibūdino Lietuvos padėtį geografiniai, istoriniai ir kultūriniai. Nurodyta Lietuvos kovos už laisvę, tos laisvės atgavimas ir dabartinis besitvarkymas. Nurodyta lietuvių kalbos turtinumas, ypatybės ir skirtingumas nuo kitų kaimyniškų kalbų. Aiškinta senovės lietuvių papročiai, dainos ir, bendrai, kultūrinis besivystymas.

Paskaita buvo pajavairinta maža rankų darbo parodėle. Ponia Bielskienė turi parsivežusi iš Lietuvos gintaro žaliavos ir įvairių gintaro išdirbinių, juostų, audeklių, nertinių, pintinių ir keletą medžio išdirbinių. Mokytojos ir mokiniai labai domėjosi Lietuvos kaimo žmonių rankų išdirbiniais. Taip pat buvo rodomi įvairių Lietuvos dalių atvaizdai.

Mokyklų viršininkai ir mokytojos labai susidomėjo tąja paskaita ir kvietė ponją Bielskienę pakartoti paskaitą kitose mokyklose.

Labai patartina ir kitų kolonijū mūsų inteligentėms pasirūpinti viešose mokyklose paskaitas apie Lietuvą surengti. Svarbu kad priauganti karta tikrų žinių apie Lietuvą turėtų. Ypač butų svarbu tokias paskaitas rengti kur didesnės lietuvių kolonijos. Musų pačių vaikučiai, girdėdami tokias paskaitas apie Lietuvą, labiau susidomės ir didžiuosius esą lietuvių kilmės. **Koresp.**

RACINE, WIS.

Iš Sandaros Trečio Metinio Pikniko.

Birželio 18 d., Riverview Resorte buvo Wisconsin sandariečių, drauge su Sandaros Centru, suruoštas bendromis spēkomis iš eilės trečias metinis piknikas. Publikos susirinko virš trijų šimtų, svečiai susidėjo iš visų apylinkių miestų ir iš Chicago „Jaunoji Birutė“ su savo artimaisiais bei rėmėjais.

Oras buvo labai gražus — šiltas ir ramus, kas dalyvavusiems svečiams suteikė tikrą gamtišką linksnumą praleisti tyram kvepiančiam ore visą dieną, nes p. S. Mockaus parkas didelis ir gražus — ta vieta traukte traukia lietuvių ten buti.

Programo išpildyme dalyvavo vietiniai, lošdami indoor ball gėmį ir „Jaunoji Birutė“ išpildė salėj akrobatinių šokių bei dainų labai gražų programą. Birutiečiams dalyvavę svečiai, Wisconsin sandariečiai, ištaria gily nuosirdžios gamtišką linksnumą praleisti tyram kvepiančiam ore visą dieną, nes p. S. Mockaus parkas didelis ir gražus — ta vieta traukte traukia lietuvių ten buti.

ralaites Pasaulinėj Parodoj. Piknikas praėjo labai linksmam upe. Baigta skambančiomis dainelėmis. Galima sakyti tai buvo Wisconsin lietuvių suaugusiųjų vasarinis suvažiavimas ir jaunimo šventė. Sandarai liko nemažai finansinio pelno. Ištariam padėkos žodį visiems atsilankiusiems ir darbininkams, ypač komitetui už suruošimą tokio linksmo ir malonaus pikniko. Lauksim kitų metų ketvirto metinio Sandaros pikniko.

Komunistų Neagražus Darbas.

Prie Highway No. 42 ir keturių mylių kelio, prie pat užsisukimo, komitetas, ryte vaziuodamas, jau rado prie stulpų didžiausią plakatą juoda derva išteptą ir prikaltą kampe stovinčio stulpų, rodanti, kad piknikas Midway Parke (mat ten jų buvo tą pačią dieną ruoštas piknikas). Nuimtas ne vietoj parašas ir pridėtas Sandaros pikniko parašas. Po valandos laiko piktadarių atvažiuota ir nudraskyta Sandaros visi šale kelio prikalti parašai. **M. Kasparaitis.**

WORCESTER, MASS.

Baigė Augstus Mokslius.

Albina Osipavičiūtė ir Jonas Kazimieras Osipavičia, dukterė ir sunus, Kazimiero ir Veronikos Kazlauskaitės Osipavičių, nuo 18½ Columbia gatvės šiomis dienomis baigė augstus mokslius su augštais mokslo laipsniais.

Jonas Osipavičia, B. S., M. S.

Jonas Osipavičia, vyresnis sunus, kurs baigė Worcesterio Politechnikos Institutą su bakaluro laipsniu pereitą metą, buvo vienas iš penkių alumnų, kuriem suteikta augštesni mokslo laipsniai įvairiose technikos šakose. Penktadienio ryte, birželio 16-tą laikė Techniko Instituto užbaigimo mokslo iškilnių, Jonui Osipavičiui suteikta Meistro laipsnis mekaniškoj inžinierystėj. Tai pirminis jaunuojis Worcesterio pasiekė tokį augštą laipsnį inžinierystėj. Tarp lietuvių jaunuolių Jungtinėse Valstijose, taipgi yra mažai pasiekusių meistro laipsnį moksle. Kada Jonui Osipavičiui buvo suteiktas laipsnis, pakilo trukšminga ovacija, kadangi jis buvo mylimas ir gerbiamas visų studentų ir profesorių.

Jonas Osipavičius netik pasisūžėjo moksle tęsdamas mekaniškus inžinierystės kursus, bet ėmė dalyvumą ir įvairiuose institute veikimuose, kaip sportuose taip ir tarp įvairiausių mokslinių sąryšių, į kuriuos priimama tik parinkti ir pasiūžymėję moksle nariai. Pasiekęs augštesnį mokslo laipsnį, Jonas Osipavičius nėra galutinai nusprendęs, ar dar studijuoti vienus metus pakol pasieks augštesnį daktarato laipsnį, ar pradėt kokiame inžinierystės darbe. Linkime šiam jaunuoliui šviesiausios ateities.

Albina Osipavičiūtė, Ph. B.

Albina Osipavičiūtė, gimus Worcesterj, pradinį ir augštesnį mokslą baigė Worcesterj. Lankydama mokyklą, ji visuomet turėjo kogeriausį pasiekimą moksle. Albina iš pat mažens buvo gabi plaukime ir eidama augštesnius mokslius ėmė dalyvumą įvairiose plaukimo lenktynėse su pasiūžymėjusiom plaukikėm. Ji laimėjo daug Naujosios Anglijos ir Jungtinių Valstijų čempionatų ir buvo apdovanota sidabrinėmis ir auksinėmis ir kitomis laimėjimo dovanomis. Lenkai buvo pradėję didžiutis ir skelbti kaip jų tautos jaunuolę, bet ji tuojaus per spaudą

užginčino tokius jų prasimanymus ir pareiškė, jog ji yra lietuvaite. 1928 metuose ji buvo išrinkta atstovauti Jungt. Valstijų Olympikos pasaulinėse rungtynėse. Tenais ji laimėjo 100 metrų čempionatą. Worcesterio miestas su paroda ir didelėmis pagerbimo iškilėmis priėmė čempionę, jai sugrįžus. Šv. Kazimiero svetainėje, Worcesterio lietuvių išreiškė pagarbą ir suteikė aukso dovaną už atsiūžymėjimą.

Tais pačiais metais, rudenj, ji įstojo į Brown universiteto Pembroke merginų kolegiją, Providence, R. I. Lankydamą kolegiją ji ėmė dalyvumą įvairiuose sportuose ir užėmė vadovaujama vietą. Per keturis metus ji buvo plaukimo komandos narė, gi per paskutiniū du metu buvo kapitonė. Kituo-

Kupiškėnų Dėmėsiui

Kas įdomaujasi kupiškėnų judėjimu, tas galėjo pastebėti prieštaraujančių žinių iš Kupiškio pažangiųjų organizacijų judėjimo.

Šių metų sausio mėn. 29 d. buvo „Pažangiųjų Sąjungos“ steigiamasis susirinkimas. Vardas rodo, kad ši organizacija yra sudaryta iš visų (ar be maž) kupiškėnų pažangiųjų asmenų. Be to, „Naujienose“ p. J. Juodakis rašė, kad ši organizacija yra sudaryta iš pažangiųjų organizacijų ir asmenų.

Šių metų vasario mėn. 5 d. įvyko visuotinis narių susirinkimas Laisvamanių Et. Kulturos Dr-jos Kupiškio sk., kuris turi 68 narius. Juk laisvamanių dr-ja yra bendra kultūrinė organizacija del visų pažangiųjų.

Kokios jos yra ištikrųjų organizacijos? Kokie jų tikslai ir priemonės? Ar jos abi reikalingos? Laisvamanių E. K. Dr-jos tikslas — sutraukti į vieną organ. žmogus, kurie nepripažįsta dogmų ir nepriklauso prie organizuotų bažnyčių; kovoti del įvedimo civ. metrikacijos, kovoti su galingu klerikalizmu Lietuvoje, šviesti ir lavinti laisvai galvoti žmones: naudojant įvairias kultūrinis priemones; šiomis dienomis pasirodys laikraštis, rūpinis organizuoti skyrius. (Jau eina. Red.)

Kupiškij pažangieji jokio kultūrinio darbo nedirbo, joki pažangi organizacija faktiškai neegzistavo (tiesa, vienas asmuo buvo surengęs jaunimo teismą Liet. Jaunim. Sąjungos nariai); mat, maža tėra visuomenės veikėjų; be to, politiškioms organizacijoms provincijoje nieko negalima veikti.

Pagaliau įsikūrė Laisvamanių E. K. Dr-jos Kupiškio sk.: visi veiklesni ir ideališkesni pažangieji yra nariais pasidėkavojant Dr. A. L. Graičūnui ir kitiems amerikiečiams, nupirko kapinėms žemę, įsteigė biblioteką, rengia paskaitas, kurios labai skaitlingai yra lankomos. Tikimės su laiku sutraukti daug narių ir išvystyti platų kultūrinį veikimą.

„Pažangiųjų Sąjungą“ pagimdė Amerikos kupiškėnų pinigai. 1931 m. keli asmenys pradėjo organizuoti naują draugiją, kad gavus iš amerikiečių pinigų Liaudies namo statymui; pagamino įstatų projektą, kuriuose tikslas pareiškiamas: „Draugijos tikslas teikti kupiškėnams dvasinės ir mediaginės pasipirties“. Tie įstatai jokių apribėjimų nedaro: šiandien gali buti nariais laisvamaniai, ryt — katalikai... Vieną gražią dieną klebonas gali suvaryti visas savo davatkas į tokią organizaciją ir nežiurint kaip jis storas būtų, jis pats gali be jokių kliu-

se sportuose taipgi užėmė svarbią vietą. Iš priežasties atsiūžymėjimo moksle ji buvo priimta į keletą mokslo sąryšių kaip „Elizabethans“ ir „Miniature House of Commons“. Ji buvo taipgi prie štabo, kurs redaguoja mokyklos žurnalą „Record“. Ji buvo narė Spaudos klubo prie kolegijos.

Pirmadienį, birželio 19-tą, Albina Osipavičiūtė baigė Pembroke kolegiją su filosofijos bakaluro laipsniu. Kazimieras ir Veronika Osipavičiai buvo nuykę į Providencą, dalyvauti kolegijos užbaigimo iškilmėse. Dabar Albina Osipavičiūtė sugrįžo į Worcesterj. Ką ji veiks ateity dar tikrai nenutarė. Šioji lietuvaitė yra užsitarnavus kogeriausios ateities ir visi worcesteriečiai to jai linki. „A. L.“

„A. L.“

čią įlįsti į tą organizaciją, pašventinti jos namus ar kitą jos turta ir „bedieviskos“ bibliotekos knygas šventoje ugnj sudeginti.

Laisvamaniai įrodinėjo, kad kuriamoji draugija neturi jokio tikslo (Liaudies namas tegali buti tik priemone tikslui) ir atsisakė ką nors bendra turėti su ja.

Pagaliau Kauno kultūrinų organ. sąjungos taryba sužinojo šį dalyką. Ji vienbalsiai pasmerkė steigiamąją draugiją. Taryba pripažino, kad jos namus veikia užviespataus klerikalai.

Jie buvo sustoję draugiją organizuoti. Tačiau kada atvažiuo iš Amerikos organizatorių kaimynas, p. J. Juodakis, jie vėl pradėjo organizuoti, tačiau iš sykio nepavyko. Vėliau jie pakeitė įstatų projektą, padarė daug pažangesnius (visgi spragą paliko lygesnėms davatkomis sulįsti); pavartojo tam tikslui valščiaus aparatą — išnešioje seniama labai daug pakvietimų ir suorganizavo „pažangiųjų sąjungą“ iš 39 narių, iš kurių tik keli tuožsimokėjo nafo mokesčius (atrodo, kad dauguma užsirašė nedirsdami atsisakyti).

Provincijos organizacija, mažai teturėdama inteligentiškų jėgų, nebudama skyriu — neturėdama ryšių su kokia nors kultūrine organizacija, be aiškaus tikslo, be idealistinių veikėjų, jokio kultūrinio darbo negalės nuveikti.

Kada keli asmenys įsirašė iniciatoriais, p. J. Juodakis rašė „Naujienose“, kad jie yra išrinkti Kupiškio pažangiųjų; jie esą inteligentai ir žymūs veikėjai, kurie pradėję veikti prieš 1905 m. ir veikia iki šių dienų. Ištikrųjų, tik vienas jų buvo nuo 1910 m. veikėjas per 10 metų, bet daugiau jų nėra jokių visuomenės veikėjų. Nėra ta organizacija iš organizacijų ir nėra pas juos jokio pažangumo (tiesa, įstatai pažangūs, bet tokius padarė bėdos verčiami, nes kitaip negalėjo suorganizuoti draugijos). Ištikrųjų, ji tik bando suskaldyti pažangiųjų jėgas ir trukdo pažangiųjų darbą ir sudaro progą klerikalams įsigalėti, kurie Kupiškij yra dabar labai veiklūs.

Mes, žemiau pasirašę, Laisvamanių Et. Kulturos Dr-jos Kupiškio skyriaus vardu, protestuojame prieš p. J. Juodakį už skleidimą amerikiečiams klaidingų žinių apie Kupiškio pažangiųjų judėjimą.

Laisv. Et. Kult. Dr-jos Kupiškio sk. valdyba:

P. Vaitiekunas,
M. Juodviršis,
J. Apšėga,
P. Gura,
Kazys Ječius.

Veski Sau Pačią Gerai Auklėtą

(Gyvenimo Vaizdelis)

Senai Lietuvoj,
Sapiegių kaimė,
Ivoškų kieme
Augo mergelė
Ir nebent kokia —
Vienaturtelė.
Augo, užaugo
Kaipo gulbelė
Ant ežerėlio.
„Gražiai augyta,
„Ilgai nūgdyta,
„Ik pusrytėlių
„Nepribudyta.“
Gieda dainelę,
Bet prie darbelio
Neišmokyta.
Tėvas ir močia
Savo dukrelę
Labai mylėjo,
Todel jai nieko
Nesigailėjo.
Močia sukrovė
Kraičio dvi skrynias,
Net tukstantines.
Po atpūskėlius,
Po atlaidėlius,
Kur ji norėjo —
Tenai ir ėjo.
Ar vakaruškos,
Ar kur dainuškos —
Be mūs mergelės
Taip, kaip be druskos.

Mūsų mergelė
Vadinos Ona
Ir kiek subrendus,
Tiek privilejous,
Milte pamilo
Vedusių stoną
(Nor' tapti žmona).
Žmona bernelio
Ne prasčiokėlio.
Šimtamargelio
Jinai žiurėjo.
Kraitis nemažas,
Pinigų kruva
(O piniguose
Protas pražūva),
Todel ir jojo,
Todel važiuo
Daugel bermelių
It į ablavą...
Kartą atjojo
Burokų Jonas,
Gražiai pas'rėdęs —
Kaip tikras ponas.
Žirgas nušertas,
Tik tyrpinėjo,
Balne kilpelės
Tik švytinėjo.
Burokų Jonas
Garsus vaikinas:
Jo senas tėvas
Viršaičiu buvęs.
Be to, mūs Jonas
Vienas pas tėvą —
Nei tau čia daly,
Nei kokios skolos.
Tėvai gyveno,
Bet jau paseno;
Jonui aprašė,
Ir gražiai prašė,
Kad vestų žmoną.
Tai delto Jonas
Atjoj' pas Oną.
Ivoškiai puikiai
Viską žinojo, —
Pamatę Joną,
Net rankom mojo:
„O, tai svetelis!
„O, tai žentelis!
„Jau mes geresnio
„Nerasim sviete!...“

O mūsų Jonas
Nuo žirgo sėda,
Eina į trobą,
Pasako „labas“
Ir apsidairęs —
Liko bežado:
Asla nešluota,
Lovos neklota,
Purvyno eilės,
Vortinklių eibės...
„O Ona, Ona!...“
„Gera bus žmona!...“ —
Pamanė Jonas:
Žiuristas apsmukęs,
Nesišukavus,
Kojos pajuode
Nors ropes sėki...
Nedrašiai Jonas
Kalbą pradėjo
Ir už kiek laiko —
Pasižadėjo,
Kad Oną vesias

(Mat, josios tėvas
Čia tukstantinių
Net tris pridėjo).

Laikas greit bėgo —
Ir trys savaitės
Kas žin kur dingo.
Dabar mūs Jonas
Jau vedęs vyras.
Jis Oną myli,
Ją pamigdo,
Kad neišbustų —
Keliasi tyliai.
Jo motinė, —
Ta sengalvė,
Vis trusia, bėga —
Tvarką daboja.
Jonas pavalgo,
Į lauką joja
Ir mamai sako:
„Tegul pamiega,
„Nekelki Onos.“
Taip viskas ėjo,
Smagiai ritavo,
Kol motinė
Jono gyvavo.
Bet jai numirus —
Nėr šeimyninkės...
Ona turėtų
Užimt jos vietą.
Taip ir pradėjo,
Bet kaip tingėjo
Darbelį dirbti,
Jonas nekartą
Jai pastebėjo;
Paskų supykęs
Griežtai pridėjo:
„Jei tu nedirbsi,
„Jei tinginiausi —
„Tikrųjų tikriausiai
„Į kailį gausi!...“
Ir prasidėjo,
Kaip svietas sako,
Namuos peštinės.
Bet su mušimais
Neišmokyti
Augusį žmogų...
Jį reik auklėti
Iš pat jaunystės,
Todel ir jojo,
Todel važiuo
Daugel bermelių
It į ablavą...
Kartą atjojo
Burokų Jonas,
Gražiai pas'rėdęs —
Kaip tikras ponas.
Žirgas nušertas,
Tik tyrpinėjo,
Balne kilpelės
Tik švytinėjo.
Burokų Jonas
Garsus vaikinas:
Jo senas tėvas
Viršaičiu buvęs.
Be to, mūs Jonas
Vienas pas tėvą —
Nei tau čia daly,
Nei kokios skolos.
Tėvai gyveno,
Bet jau paseno;
Jonui aprašė,
Ir gražiai prašė,
Kad vestų žmoną.
Tai delto Jonas
Atjoj' pas Oną.
Ivoškiai puikiai
Viską žinojo, —
Pamatę Joną,
Net rankom mojo:
„O, tai svetelis!
„O, tai žentelis!
„Jau mes geresnio
„Nerasim sviete!...“

Taip daugel metų
Jonas kankinos,
O skurdas uky
Lizdą gaminos...
O susivijęs —
Joną išstumė.
Tas, susigrauzęs,
Laimės ieskoti —
Svetur išdumė...
Po to tam uky
Daugiau jau niekas
Benegyveno...
Tiktai sodely
Kai saulė teka
Maža lakštutė
Liudnai čiulbėjo:
„Kur tas Jonelis
„Mūs pasidėjo?...“

J. Krukonis.

„TĖ VYNĖ“

Spausdina šiuos
Spaudos
D A R B U S

Konstitucijas	Knygas
Cirkuliorius	Tikietus
Kopertus	Laiškus
Vizitines	Kvitas
Korteles	Ofišas
Plakatus	ir t. t.

S.L.A. kuopos, draugijos
bei pavieniai, kada jums
yra reikalinga kas nors
spausdinti, kreipkitės pas
mūs šiuo antrašu:

LITHUANIAN
ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th Street,
NEW YORK, N. Y.

